
kisdobos
1987. JÚNIUS

Végéhez közeledik a tanév.
Még néhány dolgos nap és kedvetekre játszhattok.
Minden óhaj, ami eddig idő híján nem teljesülhetett,
most valóra válhat: kirándulás, rokonlátogatás,
nyaralás, nyugodt, elmélyült búvárkodás, naplóírás,
dédelgetett könyvek elolvasása, csónakázás...
Kívánjuk, a te álmaid, terveid is valósuljanak meg!
Vidám vakációt kíván **a szerkesztőség!**

KISDOBOS KÉPTÁR

Egry József: Aranykapu

Kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetsége lapja a 6—10 éveseknek. XXXVI. évf., 6. sz. Főszerkesztő: **Jani Gabriella.** Kiadja: az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: **dr. Petrus György.** Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374, telefon: 116-660. Készült a Kossuth Nyomdában 87.0218. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató. Index: 25442, HU ISSN 0450-3287.

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, Postafiók 100. 1502, telefon: 660-162. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Megjelenik évenként tíz alkalommal. Előfizetési díj egy évre 60 Ft. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap **Koltai Éva** munkája.

Szalai Borbála

A legszebb színek

Piros

Piros az alma,
piros a meggy,
Pettyes ruhámon
piros a petty.
Piros a tulipán,
piros a paprika,

katicabogárnak
piros a lajbija.
Ribiszkén, berkenyén —
piros a kaláris,
tűzpiros csizmás a
gilicemadár is.

Sárga

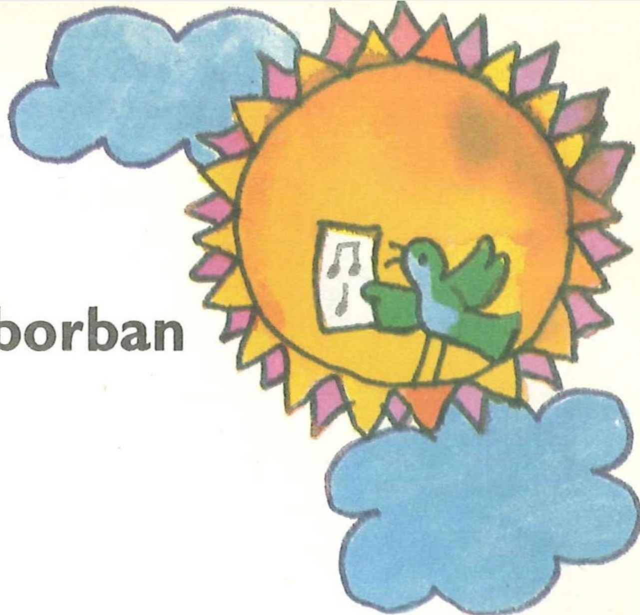
Ha virít a pitypang —
sárga a virága.
Sárga minden napraforgó
kalapkarimája.
Sárga a kis méhek
összegyűjtött méze,

kiskacsáknak, kislibáknak
sárga a pihéje.
Zizegő búzának
sárga a kalásza,
s aranysárga napsugarak
csurdogálnak rája.

Kék

Kék a nyíló
len virága,
szitakötő
fényes szárnya,
búzavirág
cakkos szirma,
s csészémen is
kék a minta.

Kék a szilva,
kék a kökény,
kishúgomon
kék a kötény,
s tán a kék ég
festékcseppje
csöppent a kék
nefelejcsre...

Úttörőtáborban

Pattog a rőzse,
illan a füstje,
illan a füstnek
könnyed ezüstje.

Izzik a rőzse,
éled a lángja,
éled a lángok
ördögi tánca.

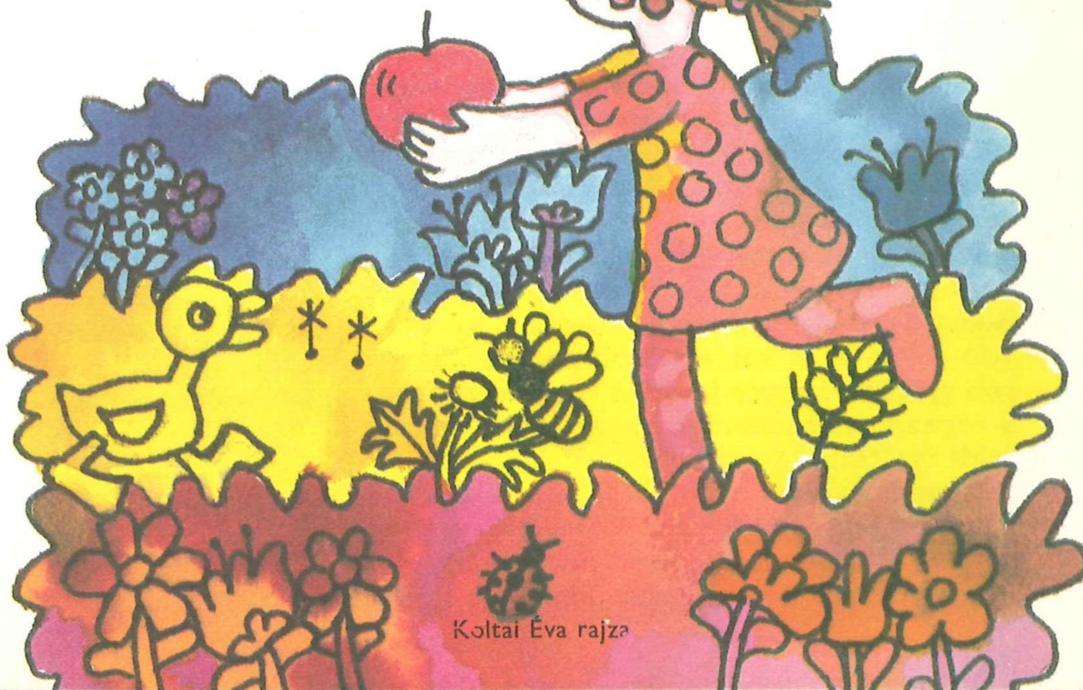
Táncoló lángok
csapnak az égnek,
pattog a rőzse,
csendül az ének.

Százszínű dal száll,
hangos a tábor,
százszínű daltól
harsog a távol.

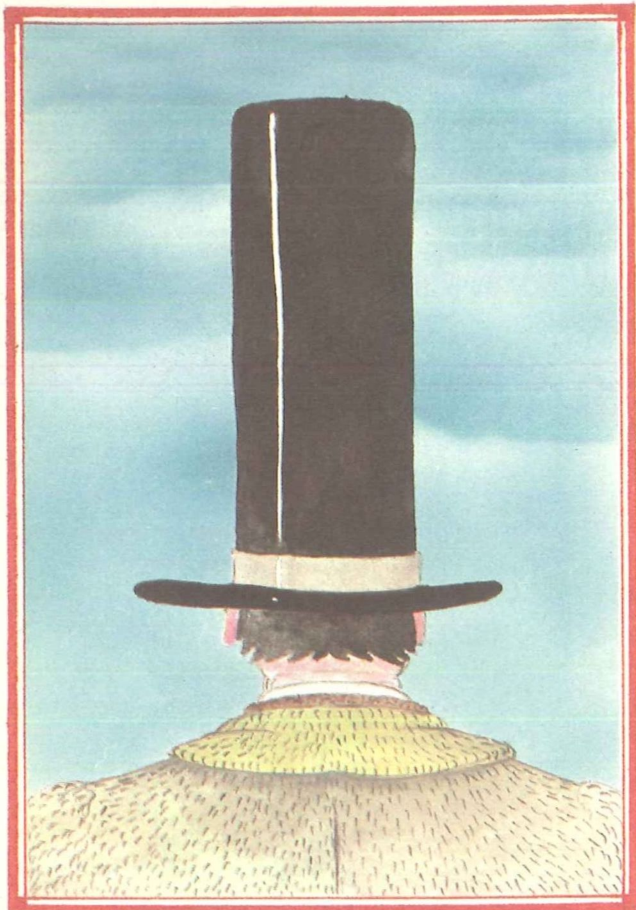
Száz nyelven szárnyal:
„Éljen a béke!
Fessed be arcunk,
tábortűz fénye!..."

Pattog a rőzse,
illan a füstje...
Új nyaláb rőzsét
vessünk a tűzre! ...

Koltai Éva rajza

Karinthy Frigyes

Hazudok

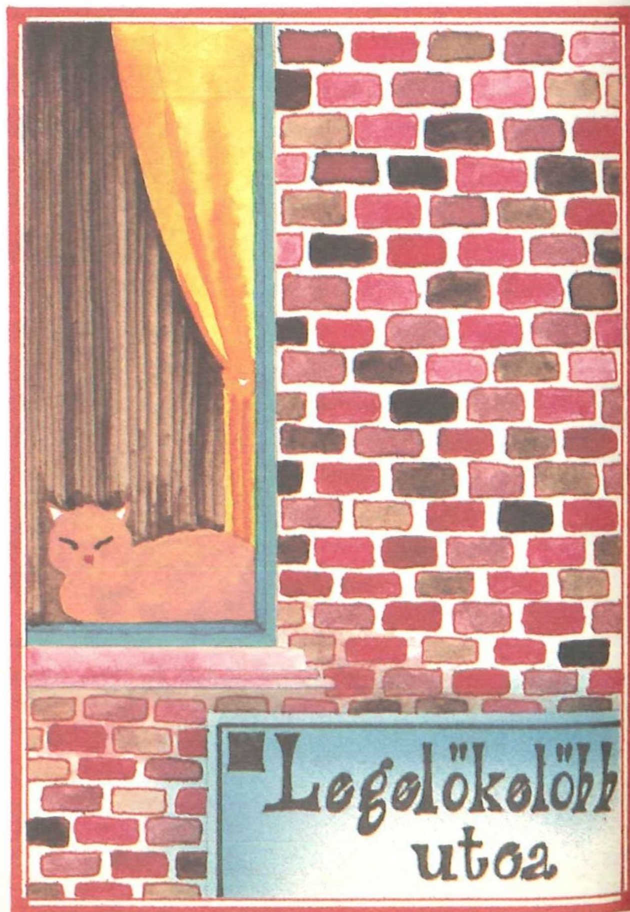
Kezdetben voltak a betűk, és én így szóltam: „Úr ír." Az úr, akiről itt szó volt, magas ember volt, fején fényes cilinderrel — hogy miről és mit ír, arról kevés sejtelmem volt, de éppen azért izgatott ez a kérdés. Egyik barátomtól megkérdeztem, de az kitérő választ adott.

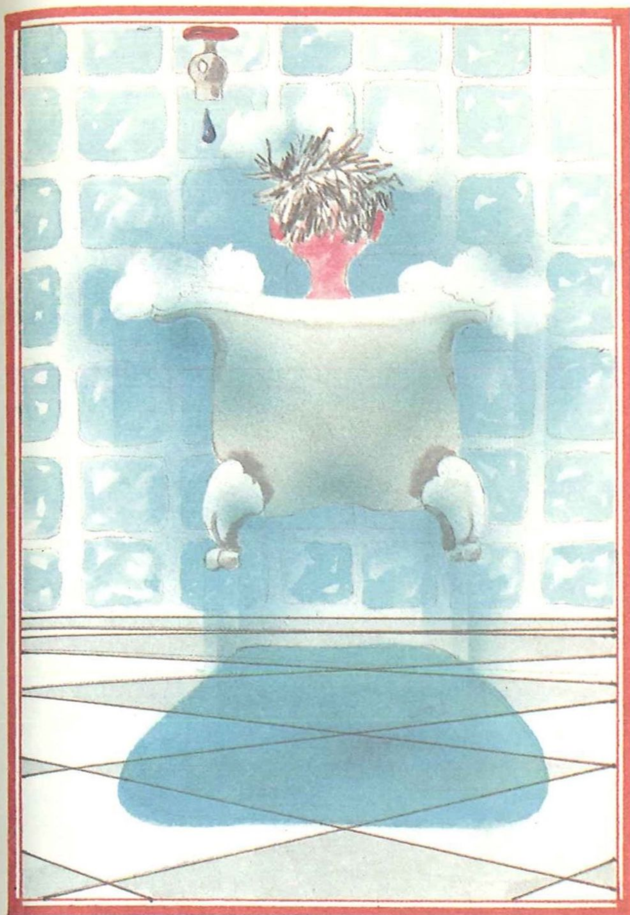
Egy másik barátom engem kérdezett, hogy mi hol lakunk. Az utcát nem tudtam pontosan megmondani, de biztosítottam, hogy Pesten az a legelőkelőbb utca. További kérdésekre kissé zárkózottan, mint olyan ember, aki magánügyeiről nem szívesen nyilatkozik — de rövidségéhez képest elég plasztikus válaszban elmondottam neki, hogy mi csak néhány éve lakunk itt, azelőtt a Bakonyban bírlaltunk szerény kastélyt, a hozzá való ménessel és két wigwammal. Meg voltam róla győződve, hogy a barátom nem tudja, mi az a wigwam, és bosszantott, hogy nem kérdezi, tehát úgy tesz, mintha tudná.

Barátom azonban nem kérdezte, sőt a saját dolgaira tért, és elmondta, hogy náluk vettek egy fürdőkádat. Könnyedén bólintottam, és megjegyeztem, hogy nálunk van már ugyan négy kád, egy az ebédlőben, egy az írószobában, és kettő a wigwamban, de tudomásom szerint most vesznek a hozzám tartozók még ötöt, melyek közül kettőre rácsavarható laterna magicát szereltek fel, és egy kis gépet, amelynek segítségével a fürdőkád magától mozog, mikor benne ülök — sétál, forog, sőt egy kicsit — egy egész picikét — fel is tud emelkedni a levegőbe.

Arra a figyelmeztetésre, hogy hiszen a wigwamok bakonyi kastélyunkban vannak, és nem Pesten, megmagyaráztam, hogy itteni lakásunk csak ideiglenes, és hogy a kastélyt most alakítják át amerikai rendszerűvé. Megjegyeztem, hogy e célból évekig tanulmányoztam Amerikát, mert apám engem bízott meg ezzel a jelentéktelen dologgal, egy kicsiny, de tartós gőzhajót bocsátott rendelkezésemre, akkora az egész, mint ez a pad, de nekem igazán nem kellett nagyobb, fő, hogy a vitorlát derék gépem mindig jól hajtotta, és így néhány hónap alatt megtettem az utat. Őszintén bevallottam, mert nem szeretem a hazudozást, hogy a kis gőzhajó már nincsen meg — egy gyárba adtuk, ahol mostan tágítják egy kicsit.

Ezután bizonyára abbahagytam volna a témát, mert akkoriban még nem voltam barátja a fecsegésnek, és dicsekedni se szerettem — de hát mit

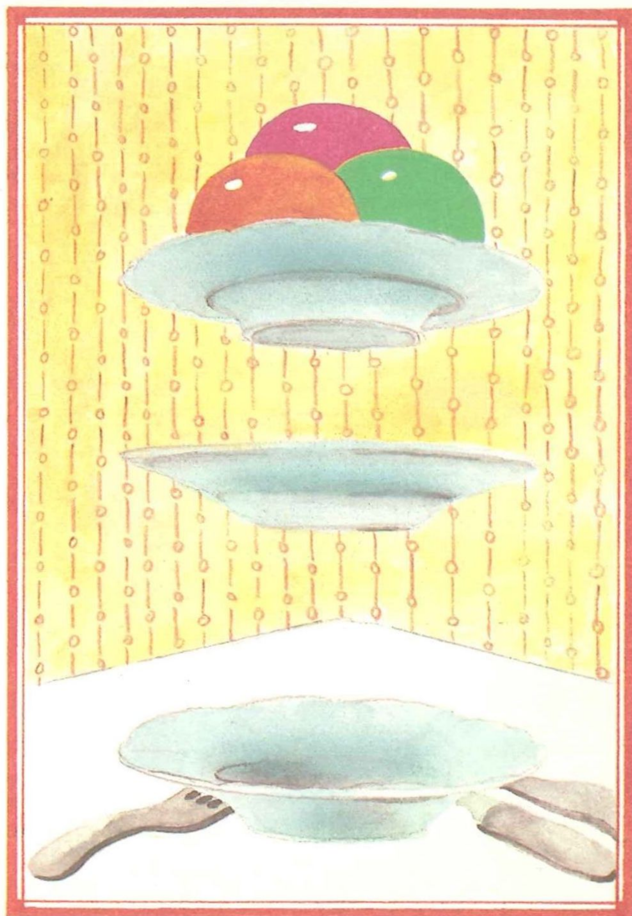

tehettem, a barátom kíváncsiskodott, és tudni óhajtotta, milyen rangom volt a hajón. Mosolyognom kellett ezen a naívságon, és tartózkodó, de nem barátságtalan leereszkedéssel megmagyaráztam neki, hogy ezen a hajón nincsenek rangok, és ilyenre én nem is reflektáltam — különben pedig egy régebbi tengerészutam alkalmából, amiről most nem akarok beszélni, megkaptam a másodtábornoki kinevezést és címert, és én teljesen meg voltam elégedve ezzel.

Barátomat érdekelte, hogy rablókkal nem találkoztam-e abban az időben. Jólelkűen megmagyaráztam, hogy a tengeri rablók csak vitorlás hajókat támadnak meg — s ha effajta kalandokban volt némi szerény szerepem, az csak szárazföldi rablókkal és gyilkosokkal kapcsolatban történhetett, akiket apámmal együtt hajtottunk a bakonyi rengetegben. A felidézett emlékek hatása alatt elmondtam egyik érdekes hajtásunkat, mikor tizenkét rablót és négy gyilkos hajtottunk almáspejkón, akik fára másztak előlünk, mire apám addig rázta a fát, míg négy rabló és — ha jól emlékszem — egy gyilkos leesett. Ezek közül hármat otthon megszelidítettünk, és a kisebb házi munkák elvégzésére szoktattunk.

Láttam, hogy barátomat meglepik az apámról mondottak: megkértem tehát, ne szóljon senkinek ezekről a dolgokról, mert nem szeretem, ha kérdezősködéssel zaklatnak. Apám valamikor megállított két lokomotívot fél kézzel, és emiatt most nagyon nehéz a helyzetünk: kiderült ugyanis, hogy a lokomotívok az ellenségé voltak, és emiatt apámnak sok baja volt az ellenséggel. Ha megígérné, mármint a barátom, hogy igazán nem említi senkinek ezt a dolgot, akkor — titoktartásra — közölném vele, hogy a király saját maga volt kénytelen beleavatkozni az ügyekbe. Egy reggel személyesen megjelent bakonyi kastélyunkban — még egyszer figyelmeztettem, ne említsen erről semmit, mert súlyos politikai következményei lehetnek, ha valaki megtudja. Szóval — ha igazán érdeklik ilyen jelentéktelen dolgok, amiknek én kevés fontosságot tulajdonítok — megjelent a király, és igen kérte apámat, ne ingerelné az ellenséget. Apám becsületére hivatkozott, de aztán megegyeztek valamiben, azt én nem tudhatom, hogy miben, mert engem nem vontak bele a tanácskozásba. Különben pedig fagylaltosgépekre kellett felügyelnem, mert akkor egész nap fagylaltot ettünk — nem úgy említem ezt, mint kivételes dolgot, mert őszintén szólva, mi reggelire fagylaltot és csokoládét szoktunk enni, de akkor délben is fagylalt volt.

Kiss Ilona rajzai

Bemutatjuk

Kemény Henrik bábművészt

Kőszeg város főterén egyszer váratlanul megpillantottam tévéből ismert kedvencemet. Éppen az ördöggel viaskodott: jó nagyokat sózott rá a nagymamája báli legyezőjével, egy békebeli méretű palacsintasütővel. Sok száz gyerek és felnőtt biztatta. Magam is közéjük álltam. Vitéz László nem hazudtolta meg a nevét. Legyőzte az ördögöt, a butaság, irigység, gonoszság jelképét.

A paraván mögött Kemény Henrik bábművész dolgozott. Ő volt valamennyi szereplő hangja, mozdulata, teste-lelke. A bábok feje, öltözéke is az ő kezében formálódott.

A művész olykor színpadot épít, díszleteket, kellékeket gyárt, hang- és fényberendezéseket szerel. A színháztól látszólag távoli mesterségeket is türelemmel műveli — gyermekkora óta. Fellép saját bábjaival, de mások figuráiba is szívesen belebújik. Csukás István népszerű Süsüjébe, például, a szó szoros értelmében belebújt. Előbb elkészítette a „híres egyfejű" vázát és mechanikáját. A Süsüt belülről ő mozgatta, sőt az Öreg király és a Torzonborz király is ő volt a darabban.

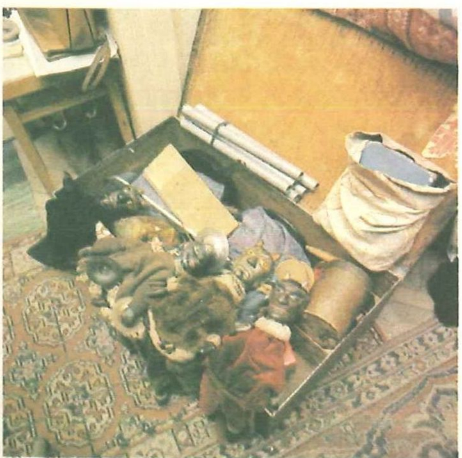
Kemény Henrik májusban a Punch-Judy találkozón, Londonban mutatta be Vitéz Lászlót a világ népi bábhőseinek fesztiválján. A Népművészet Mestere cím, az Érdemes Művész cím, a Szocialista Kultúráért kitüntetés, a Gyermekekért díj és a Munka Érdemrend arany fokozatának birtokosa röviddel elutazása előtt fogadta el a Kisdobos szerkesztőségének meghívását.

— Valójában ki Vitéz László? Mikor szerepelt először magyar népi bábjátékban?

— Nem tudom, de izgalmas feladat lenne felkutatni. Annyit mondhatok, hogy úgy harminc esztendeje, amikor a Győri Kisfaludy Színház és egyben az első vidéki Állami Bábszínház tagja voltam, egyszer Újfehértón, egy iskolában játszottam. Vitéz Lászlót, persze. Egy néni sietett be a gyerekek közé. A padba nem fért volna, hát leült középre. Az előadás végén sírni kezdett. Megkérdeztem, mi a baj. Erre elmesélte, hogy ő ezt a bábjátékot látta gyermekkorában. Pontosan emlékszik rá, ugyanolyan volt, mint a mostani... a báb, a hang, a játék. És hullott a könnye. Én a zsebembe nyúltam, elővettem a nagyapám képét, és megkérdeztem: ilyen volt az a bácsi, aki játszott? A néni felismerte a nagyapámat. Nagy öröm volt nekem. Néhány éve meg a Hűvösvölgyben, az Állami Bábszínház tagjaként történt velem hasonló... Azt hiszem, Vitéz László halhatatlan.

— Ő igen, de, gondolom, az egykori bábunép és maga a népligeti bábszínház is nehezen állja az időt.

— A háború alatt egy akna a színpadon robbant. Magunk építettük újjá az öcskössel. Aztán később, az államosítás idején le akarták velem bontatni. Nem vitt rá a lélek. Az épület ma helytörténeti emlék. Tavaly lehetőséget kaptam a „ligeti bódé" felújítására. Legszívesebben máris hozzákezdenék a bábszínház újjáépítéséhez és egy bábmúzeum berendezéséhez, hiszen érzem, sürget az idő...

— Kende Márta rendező Kemény Henrikről készült tévéfilmjének címe Vitéz László vándorútja. Remélhetjük, hogy ez a vándorút hamarosan véget ér?

— Az övé igen. Az eredeti báb, amit még a papa készített, ott lóg a szobám falán. Már nem játszom vele, nehogy jobban megrongálódjék. Most az újabb Vitéz Lászlóval járom az országot, és sok más bábbal, kis marionettszínházzal. Folytatom a több mint száz esztendős családi hagyományt.

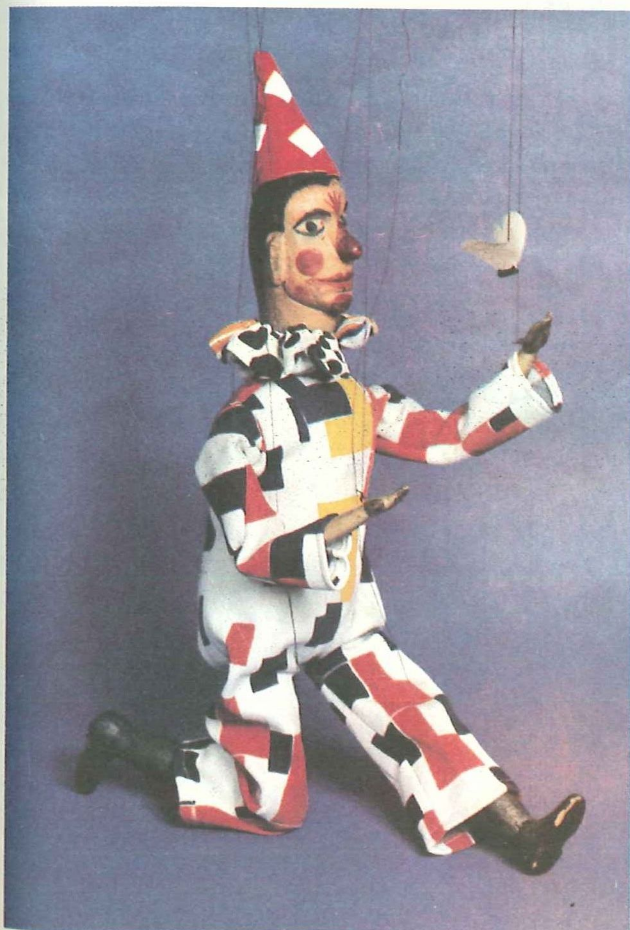
Józsa Teréz

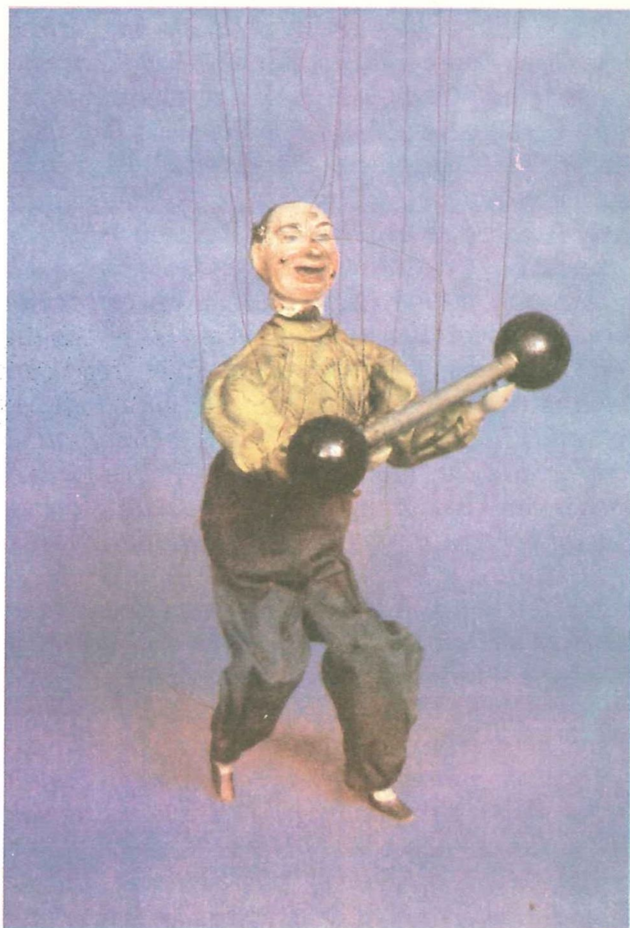

ARCOK A TÁRSULATBÓL

Kemény Henrik marionettszínházában
általában 15-20 szereplő kell
egy-egy darabhoz.
Ahány színmű, annyi készlet
a zsinóros bábokból.
Megannyi arc, alak, hang, jellem.

Egyszer volt

Kedves Dorka!

A Galga partján egy víz fölé hajló fűzfa hűvösében ültem le pihenni, levelet írni. A Cserhátban, a Galga forrásánál indultam elfelfedező utamra. Végig követtem, míg az Alföldön a Zagyvába torkollik. Előbb tölgyekkel borított dombok közt folydogál, az utolsó szakaszán lassan hömpölyög a síkságon. Két oldalán gyöngyfüzérszerűen helyezkednek el, szinte egymásba érnek a falvak. Acsa, Püspökhatvan, Galgagyörk, Galgamácsa, Iklad, egy kicsit arrébb Verseg, Kartal. Aszód, Domony, Bag, Hévízgyörk, Galgahévíz, Tura. Zöldellő rétek, szépen megművelt szántóföldek, kertek, másutt kisebb-nagyobb erdők ölelik körül a településeket.

Aszódon, a Petőfi Sándor Múzeumban szinte mindent megtudhat a látogató a környék múltjáról. Gazdag, szépen bemutatott régészeti anyaga van, ezekből megismerhetjük a magyarok előtt itt élt népek kultúráját, életmódját. A honfoglaláskor három törzs is megtelepedett ezen a vidéken. Az egyik falu neve meg is őrizte Kartal törzsfő nevét. A tatár, később a török elpusztította a magyarok falvait, szinte elnéptelenedett a táj. Később szlovák és német telepeseket hoztak ide, a palóc magyarok közé. A történelem minden vihara végigsöpört a Galga mentén. Így utólag különösnek találom, hogy a sok nemzetiség ellenére is a magyar szabadságharcok mindegyike nagy visszhangra talált itt. A Rákóczi-szabadságharc idején kurucnak állt a falvak népe. Az 1848-as szabadságharc vívmányainak védelmére nemzetőrnek álltak. Tudod-e, miért nevezték el az aszódi múzeumot Petőfiről? Azért, mert a költő itt járt iskolába három évig. Sőt, az első fennmaradt versét is itt írta. 1838-ban, a tanévzárón el is mondta. Egy kicsit nehézkesnek találom.

„Immár kész koszorúnk, melyet tíz hónapig izzadt

Arccal, gyenge eszünknek gyűjtve díszét, fonogattunk...”

A múzeumban kiállított bizonyítványaiban csupa jeles és kitűnő osztályzat van. A „gyenge ész” nem reá vonatkozott. Bemutatják a Galga menti falvak népviseleteit is. Micsoda gazdag, ízléses, változatos öltözékek! Azt hallottam, hogy régen a ruháról le lehetett olvasni, hány éves, milyen családi állapotú, hány gyerekes, milyen rangú, milyen vagyonos a viselője. Most is sokan járnak még népviseletben. A gyerekek is hordják ünnepeken, színpadi szereplések alkalmával. Szinte minden faluban van népdalkör, népiegyüttes. Híres népművészek éltek, élnek e vidéken. Rajtuk keresztül az egész ország, még külföld is megismerte a Galga mente népművészetét.

Ahogy itt elmélyülten írtam, két hátikosaras asszony köszönt rám jókedvűen. Megtudakolták, mi járatban vagyok erre, kalapomat megtöltötték egy nagy marék ropogós cseresznyével, s nevetve átgázoltak a vékony érré soványodott Galgán.

Szeretettel üdvözöl: Balázs

Fotók: Kunkovács László

hogy is volt ?

Sára Ferenc furulyázik

Szól a rádió, népzenei műsort hallgatok. A bemondó:

— Sára Ferenc furulyázik.

Felcsendül a fülemnek, szívemnek oly kedves, ismerős dallam. Megjelenik előttem a hangszer megszólaltatója is. Másfél évtizede ismerjük egymást népzenei fesztiválokról, népzenei találkozókról. Olykor száznál is több turai, galgahévízi, hévízgyörki népviseletbe öltözött asszony, leány énekét kísérte furulyán. Máskor egy-egy idős nótafa népdalát, öreg citerás játékát színesítette. 1952 óta tagja, a hetvenes évek óta vezetője a turai népi együttesnek. A muzsika véget ér, én még sokáig dúdolgatom:

Fotó: Karasz Lajos

Parlando

Jaj de ré - gen nem volt e - ső!
El - múlt a ked- vem ke - re - ső!

Nincs a- ki ked - vem ke - res-se, Gyen-ge vál - lam

ve - re - ges-se, Kis an - gya - lom.

Jaj, de régen nem láttalak,
Sehol föl nem találtalak,
Piros orcád el is hervad
Mióta nem csókoltalak, Kis angyalom!

A róka, a farkas és a sajt

Galgamácsai népmese Villányi Péter gyűjtéséből

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt. Volt egy nagy erdő. Az erdőben vót egy nagy kút, róka is vót, farkas is vót. Hát gyüttek-mentek. Nagyon meleg vót. Elfáradtak, szomjan vót a róka. A kúthoz kerűt.

— Hej — aszongya —, majd iszok én itt jó vizet! Éjjel vót, a hódvilág besütött a kútba. A róka azt hitte, hogy egy nagy kerek sajt van ott.

— Hát má én itt nemcsak iszok, hanem falatozok is! Beűt a vödörbe. Mer két kávája vót a vödörnek, egyik lement, a másik följött. Hej, klokloklok, leszaladt a vödör a rókával. Mikor leér, ott bezzeg csak víz vót! Hű, bántotta a rókát!

— Most mi lesz velem itt?

Egyszer arra bandukol a farkas. Benéz a kútba, aszongya:

— Mit csinálsz te itt, róka koma?

— Falatozok ebbül a jó sajtbul!

— Nem adnál nekem is?

— Hej, dehogynem! Csak gyere ide!

— Hát hogy?

— Üljél csak abba a vödörbe ott fönt, mindjárt itt leszöl! Beleűt a farkas. Kloklok, leszalad, a róka meg föl. A róka kiugrott, benéz vissza, aszongya:

— Jó étvágyat, farkas koma, a falatozáshoz! Hahotával elszaladt. A farkas még a mai napig is bent maradt, ha valaki ki nem húzta.
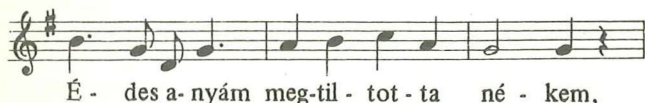
Mese vót, vége vót.

Galgamácsai gyermeklakodalmas

Régen a falusi gyermekek egyik legkedvesebb tavaszi játéka a lakodalmazás volt. Ha összeverődött tíz-tizenöt fiú, lány, szereplőket választottak és az igazi lakodalmak mozzanatait utánozták. Dudás Juló a Falum Galgamácsa című könyvében megírta, hogyan szervezték meg, játszották el a felnőttektől ellesett lakodalmi szokásokat. A könyv alapján közöljük rövidítve.

Szereplők: vőlegény, menyasszony, vőfény, násznagy, nyoszolyólányok, lány szülei, fiú szülei, zenészek, pap, vendégek.

Egy hang: Gyerekek! Játsszunk lakodalmast!
Mind: Játsszunk! De ki lesz a menyasszony?
Vőlegény: Marika! Legyél a menyasszonyom!
Marika: Nem kellesz, te trücske! Figurai menyasszony nem leszek! *(Énekelni kezd.)*
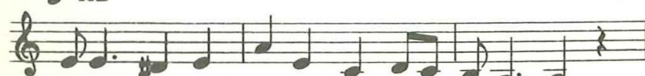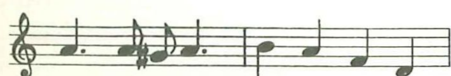

2. Kár volna még nékem férjhez menni,
Rózsa közül a bimbót letépni,
Rózsabimbó fejét hajtogatja,
Édesanyja a lányát nem adja.
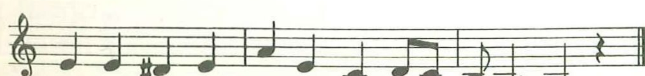
Vőlegény: Hijnye aztán a nemjóját,
De megjártam véle,
Azt hiszi, hogy ő a legszebb,
A lányok eleje.
Nini, itt egy kicsi! Ez is jó lesz nékem! Erzsi, leszel-e a feleségem?
Erzsi: Leszek!
Mind:

♩=112

(Közben a menyasszonyt felékesítik koszorúval, szalagokkal)

Vőfény: Azért jöttem kék lajbiba',
Hogy jöjjenek a lagziba,
Kanalat, villát hozzatok,
Hogy éhen ne maradjatok.

Mind: Elmegyünk, ott leszünk, ahogy mondtad, úgy teszünk. (Táncra perdülnek, kurjongatnak):

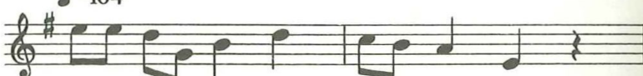
Aki miránk bámészkodik,
Az miközénk kívánkozik, ijjujujujuju...!
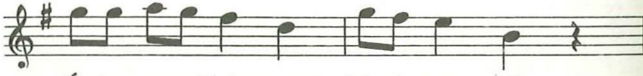
Aki minket kicsúfol,
Pokolba hason csússzon, ijjujujujuju...!

Aki minket kinevet,
Egye meg az egeret!
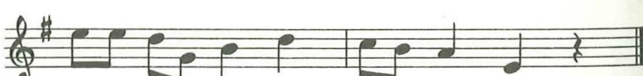
(Nyoszolyók elővezetik a menyasszonyt, hogy elbúcsúzzon az anyjától.)
Menyasszony:

♩=104

♩=84

Mind: Réztepsiben sül a rántás,
A vőlegény jaj de csámpás, ijjujujujuju...!
(Párokba rendeződnek, táncolnak, énekelnek.)

Tempo giusto ♩ 100

Gal- ga má-csán sé - tál a bí - ró lá - nya,

Sár - ga de - lin ken-dő van a nya-ká - ba.

Lá - tod e ba-bám, mit ér a de - lin ken- dő?

Ha - za me-gyek, te le-szel a sze- re - tőm.

Arany alma gurulóba',
Most vagyunk az indulóba' ijjujujujuju,. . . !

Arany bárány, arany kos,
Esküvőre megyünk most.

(Menetbe rendeződnek. Elöl megy a vőfény, utána a násznagy a menyasszonnyal, mögöttük a vőlegény egy nyoszolyólánnyal, utánuk a többiek.)

♩=112

Száll a da - ru, száll a da - ru ma-ga- san a le-ve - gő - be.

A meny-asz-szony, a vő- le -gény most megy az eskü - vő - re.

A meny-asz-szony két or - cá - ja két ha-lo -vány ró - zsa,

Il - lik rá - ja de raj- ta van már sej haj a vő - legény csók - ja.

Pap: *(Szoknyát akaszt a nyakába, áldásra emeli a kezeit):* Térdeljetek elibém! *(Vőlegény, menyasszony letérdelnek.)* Pistike, szereted Erzsikét?
Pisti: Szeretem hát.
Pap: Nem vered meg?
Pisti: Ha jó lesz, akkor nem.
Pap: Adsz neki sóra pénzt?
Pisti: Adok hát.
Pap: Erzsike, szereted Pistikét?
Erzsi: Szeretem hát.
Pap: Főzöl neki jó ebédet?
Erzsi: Főzök hát.
Pap: Teszel a levesbe egy kanál sót?
Erzsi: Teszek bíz én, még hattal is!
Pap: Akkor én megáldalak benneteket, legyetek boldogok!
Mind: Sárgarépa, petrezselyem,
A menyasszony végig selyem, ijjujujujuju . . . !

(Visszaindulnak a lakodalmas házhoz, énekelnek, kurjongatnak.)

♩=104

Zö - rög a ko - csi, Pat - tog a Jan - csi,

Ta-lán ér - tem jönnek? Jaj, é- des- a - nyám,

Sze - rel-mes daj - kám, De ha-mar el-visz-nek!

Hazaértünk vacsorára,
Apró piros pogácsára, ijjujujujuju . . . !
(A fiú apja, anyja fogadja a lakodalmas sereget apróra vágott kenyérrel, majd táncra perdülnek.)

♩=108

Ká-posz - ta,ká - posz - ta, té - li - nyá- ri ká- posz - ta,

É - des-a-nyám há - za ná - lam- nél - kül de ár - va,

Az van a ká - posz- - ta csip- kés le- ve-lé - re rá - ír - va,

Ér- ted va-gyok ró - zsám i - lyen ár - va-ja fa - lu - ba!

Vőfény: Járjuk el a menyasszonytáncot! Eladó a menyasszony! Tíz forint a menyasszony! *(Félkörbe állnak, a menyasszony középre áll, mellette a vőfény, egyenként megpördítik a menyasszonyt.)*

♩=112

E-nyém a menyasz - szony, sen-ki - nek sincs pén- ze,

A-ki - nek van pén- ze nyúl-jon a zse- bé - be!

E-nyém a menyasz- szony, sen-ki - nek sincs pén- ze,

A- ki -nek van pén - ze nyúl-jon a zse - bé - be!

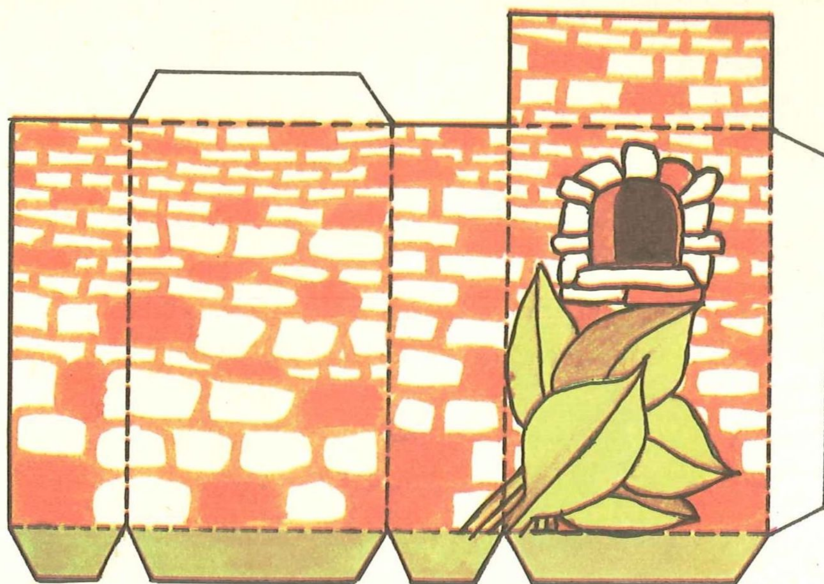
Száz forint a menyasszony, eladó a menyasszony!
Egy kislány: *(Befut a mulatók közé.):*
Jaj, a libák a tilosban!
(Az egész lakodalmas sereg futásnak ered, kirohan a színről.)

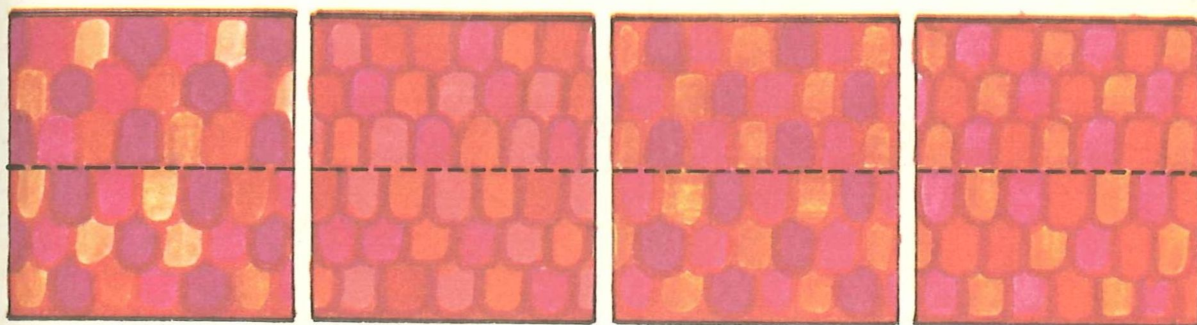
Hétmérföldes staféta

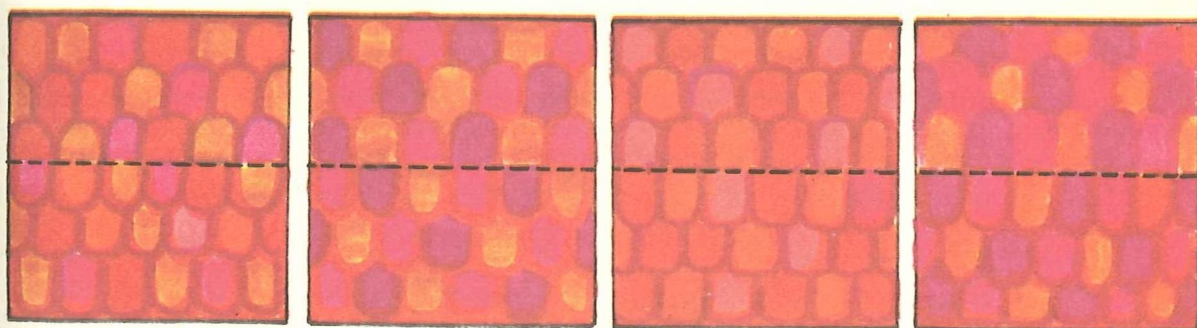

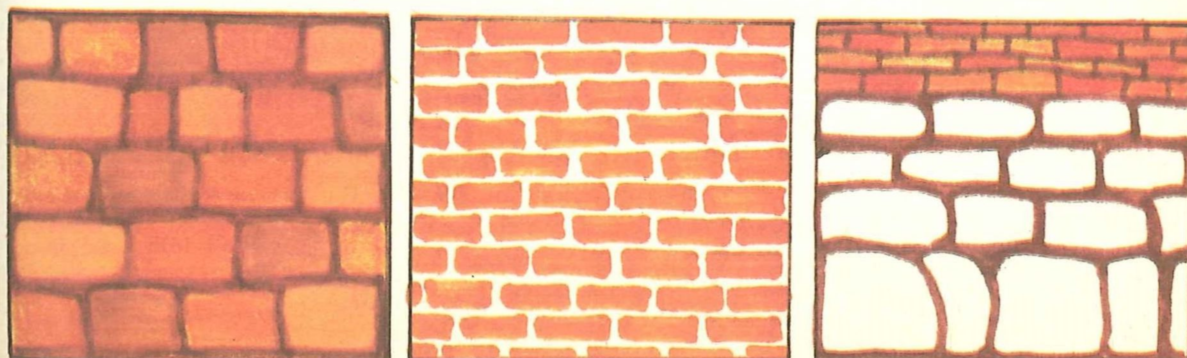
Feladatok

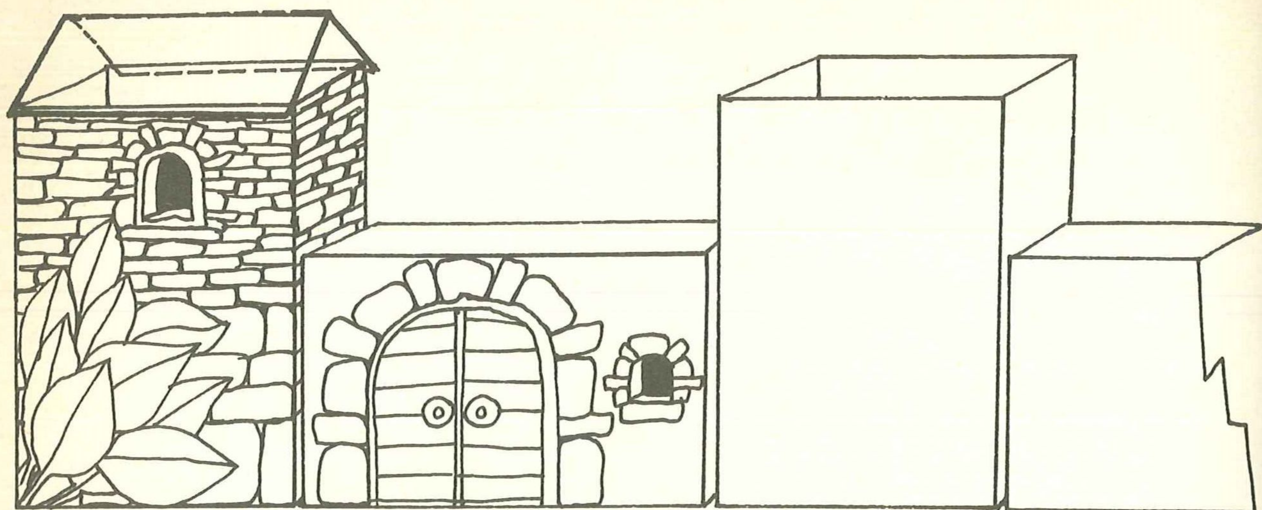
1. Keressétek a VAKÁCIÓ AKCIÓ emblémáját! Hol? Legelőször a Kisdobosok zsebkönyvében, a 117. oldalon.
2. Ha a Játékvár valamelyik programjához csatlakoztatok, most nyáron találkozhattok a másik vár játékosaival. Levélben vagy egyéni meghívással, táborban vagy nyaralás közben könnyebben megszervezhető a találkozás, ismerkedés.
3. Játsszunk hát közösen, régi barátok és most ismerkedők! A **hétmérföldes staféta** igen szórakoztató és sokféle ügyességet kívánó közösségi játék. Alcíme: Felbontható akadályverseny. Felbontható, mert minden „mérföld" megtétele más és más tennivalóval jár. A játék rövidíthető, de érdemes végigjátszani. Akkor lesz igazán izgalmas, ha versenyre hívjátok az őrsöket, esetleg az egyik játékvár résztvevői a másikat.

Mi köze a gyufásdoboznak a várhoz? Vélhetnéd, hogy semmi, ám a modellvárakkal kapcsolatban nem lenne igazad.

Kitűnő bástyafal készíthető a skatulyákból. A dobozok külső felületét burkold be fehér papírral, és a tégla-, kő vagy vegyes építésű falak lerajzolt mintái közül válassz tetszésed szerint. Temperával vagy filctollal rajzold a dobozokra. A skatulyák belsejét a képzeletbeli udvar felé fordítsd. Fektetett dobozból lesz a bástyafal egy-egy alacsonyabb része. Az erősebb, külső héj pedig felállítva egy-egy bástyafok. Ablakokat is vághatsz rá, de nem baj, ha csak felrajzolod. Végül felváltva ragaszd össze az álló és fektetett skatulyákat. Az első elemet erősítsd a Papírjátékok című Kisdobos kivágósból elkészíthető tömzsi toronyhoz. Egy bástyafallal máris elkészültél. Szebb lesz, ha a rajzon látható háztetőket kivágod és a függőlegesen álló fokok tetejére ragasztod. Nyáron, ha „igazi" játékvárat akarsz építeni, kipróbálhatod a tudományodat nagy dobozokon. A hűtőgép-, tv- és bútordobozok csaknem kész kuckók. Kevés átalakítással (és sok festéssel) mulatságos búvóhelyet készíthetsz pajtásaiddal. Két négyzet alapú doboz szétszerelésével, majd ügyes egymáshoz ragasztásával nyolcszögletű bástyatornyot eszkábálhatsz. Mivel ezek a darabok nagyok, folyékony ragasztó helyett használj széles ragasztószalagot vagy Myltonkapcsokat, esetleg irodai kapcsokat. Kísérletezhetsz csirizzel is. Ez liszt és víz keveréke, csak fekvő formákon használhatod jól, s elég hosszú a kötési ideje.

Jó szórakozást kíván

Csáky Ida

— Ideúsztam és kész.
— Mikor jöttetek?
— Este.
— Oda?
— Oda.
És a szemközti faházra mutatott.
— Láttalak titeket. Ugyancsak sokan vagytok.
— Apám barátja, a nagymama, felesége, no meg a gyerekek.
— Te is az vagy.
— Igen, de idősebb.
— Jó zajjal vannak — emelte föl a fejét, mert odaátról a rádió áthallatszott.
— Azért is jöttem — bukott ki hirtelen az igazság, és aztán az is, hogy mindig sakkozni kell, tavaly is így volt, és elege van ebből.
— Nekem meg az örökös fecsegésből.
Arra gondolt, ez neki szól, hallgatott hát, de most a másik fiúból szakadt ki:
— Otthon mindig beszélnek valamiről, ha másról nem, akkor az időről, mintha nem látnák, mintha nem lenne mindegy, csak az a fontos, hogy hallják a hangjukat.
A peccő megint megmozdult a vízben.
— Eszi már — bökött az állával a vízre, és várt, amíg a mozgás abbamarad.

megpróbálja a lehetetlent, legfeljebb odaát majd jó sokat pihen, azután úszik vissza, dél felé.
— Átúszom a szigetre! — kiáltott föl, de választ nem várt, tempózott, erővel, hogy a vízből felhabzó csattanások visszaverjék a parti hangokat.
Amint távolodott, lassított, megpihent.
— Be kell osszam az erőmet — gondolta, és egy pillanatra hátrakapta a fejét, hogy felmérje, melyik oldal van közelebb?
Kétségbeejtően kicsi utat tett meg, a bokrok és a házak alig zsugorodtak, előtte viszont néhány ujjnyi volt minden.
Az járt a fejében:
— Jobb lett volna előbb próbálkozni, a távolságot tempókkal is mérni, ma még csak közeledni, de a hangok és a sakktábla kopogása, a vesztesége miatti szúrások rákényszerítették erre a döntésre.
Ahogy a csapások egyenletessé váltak, egyenletessé vált a szívverése, s ha lassabban is, de közelebb került: a bokrok ebben a távolságban különváltak a fáktól, és a lombok följebb emelkedtek.
Rétegekre bomlott a part is: kavicsos, homokos, füves sávra szakadt.
Hátára fordult, hogy kipihenje magát, és újra nézze kicsit az eget; a parti hangok alig hallatszottak, csak néha egy-egy motorcsónaké.

A címoldal Békés Rozi munkája

A szigetet már este feldezte, amikor a ház elé érkeztek.

Már akkor látta: nem lehet nagyon messze, így reggel nyomban felmérte a távolságot, kinyújtotta a karját, szinte elérte a partot, s a kavicsokat mintha érezte volna az ujjaiban, az izmaiban meg azt: át tud úszni oda.

Megmártotta magát a vízben.

Nem a stégről ugrott, hanem besétált, ahol derékig ért, ott ráfeküdt, néhány tempó után hátára fordult, nézte a szakadozó felhőket, az eget.

A házban felerősítették a rádiót, kiabáltak neki:

— Nem jössz? Sakkozunk!

És erről eszébe jutott az előző nyár, akkor is velük volt, de fönn a hegyekben, és egész álló nap sakkoznia kellett.

— Nem, ezt nem akarom! — gondolta, és tudta:

— Ez így a legjobb: reggel átvezek. Csónak nélkül nem tudnak átjönni. A horgot mindig fölteszem, leszedem. Hogy nem viszek halat, azt már megszokták.

— Nem gúnyolódnak?

— Most már nem. Megunták.

Odaadta a zsineg végét neki:

— Most te rakd rá. De úgy, hogy le ne csússzon.

Letört egy darabot a száraz kenyérhéjból, de a hurokkal nehezen boldogult.

— Meghúzhatod. Így jobban feszül. És most dobd be.

— Dobjam?

— Igen, dobd be te...

Odaadta neki a botot is.

A mozdulata ügyetlenül indult. A peccő szinte az orra elé esett.

— Majd jobb lesz — legyintette vállon az idegen, akiről tudta: nem is az, ismeri.

Amikor a házban megkérdezték, ki volt, azt hazudta: Sandri, mert akkor döbbent rá, meg se kérdezte tőle a nevét, és ő se tőle. Nem is tudta meg a két hét alatt, amit a szigeten együtt töltöttek el, mert a legkevésbé ez volt fontos nekik.

Maradt hát Sandri, a hallgatás, a csönd, és néha az, hogy milyen jó így, együtt.

— Ha ide jönnek?... — riadt meg mindegyiktől, de tovább húztak, valahová messzebb.

Amikor újra úszni kezdett, látta: valaki van a parton, a szigeten!

Csónakkal jöhetett, az evezők vízbe lógtak, ő meg egy kis földnyelven matatott.

— Nem baj — motyogta —, elég nagy a sziget. Elférünk rajta ketten is — így tovább úszott, s már mindent pontosan látott.

Azt is, hogy aki ott van, nagyjából egykorú vele, horgászni készül, ezért jobb oldalt úszni, a csónak túlsó felén partra mászni.

Előbb kifeküdt, hogy megszárítsa magát, s amíg a füves oldalig botorkált, kirázta a vizet a hajából, s a viszonylag sűrű füvesen végignyúlt.

A partnyelv felől időnkint csobbanás hallatszott.

— Most dobhatja a horgot. Ugyan mennyit fogott?

A nap erősen tűzött a szemébe, föl kellett hát ülјön, de így legalább a másikat nézhette.

— A pecabotja közönséges vessző — állapította meg, és később azt: — Gyakran teszi a csalit a horogra — de a horgon sose látott halat.

Még akkorát se, mint a hüvelykujja.

— Milyen ügyetlen — ezen már mosolygott —, igaz, én még erre se lennék képes. Azt se tudom, hová

kell tenni a pöcköt, hogyan hajítsam —, s hogy okosabb legyen, feltápászkodott. Nem akart a kavicson zajt csapni, így óvatosan közeledett hozzá. Akkor látta, a másik mellett semmi, se vödör, se egy nagyobb konzervesdoboz, csak egy papír, rajta kenyérhéjak.

— Mit csinálhat? — ez járt a fejében, s a fából készült pöcök megmozdult hirtelen, de semmi sem történt, nem rántotta ki, csak akkor, amikor a mozgás is megállt.

— Mit csinálsz? — kérdezte akaratlan.

A másik nem fordult hátra, úgy felelt:

— Nem látod?

És a zsinegre kenyeret rakott.

A fonal végén semmi horog nem volt, csak egy kis hurok, abba helyezte be, azután dobta, gyakorlott, széles ívben.

— Mért nem a csónakból eteted be őket?

— Mert így érdekesebb.

Erre most már melléje kellett ülni.

A másik ránézett, mustrálta: érdemes-e beszélni hozzá vagy nem.

Hogy kiismerje, faggatózni kezdett.

— Mért úsztál ide?

Ő nem akarta kiadni magát, így annyit mondott:

Simon István
Június

Pihenjetek könyvek, táskák!
Nyárba fordult az idő,
Pajtásokat erdők várják,
sátrat üt az úttörő.

Hétmérföldes staféta
avagy a felbontható akadályverseny

A terepet elő kell készíteni a versenyekre! Csináljuk együtt! Jelöljük ki az indulás (start) vonalát. Mérjünk le ettől 10 méter távolságot. Itt kb. 50 cm magasságban húzzunk ki olyan hosszú zsinórt, hogy 6-10 játékos elférjen alatta. A zsinórra akasszunk játékosonként egy-egy kendőt, sálat. A következő 10 méternél a földre terítsünk le tréningnadrágokat.
Újra mérjünk ki 10 métert, itt 2 méter magasan (pl. fatörzshöz) feszítsünk ki egy másik zsinórt. A következő 10 méter után vissza kell fordulni, mert ott a határvonal. Kezdődhet a játék.

1. Az indulási vonal előtt ülnek a gyerekek a fűben mezítláb. Mellettük odakészítve a tornacipőjük. Sípszóra kezdődik a játék. A tornacipőt gyorsan fel kell húzni, befűzni, majd egyet előre bukfencezni, utána futás a 10 m-re kifeszített zsinórig (1. mérföld).
2. Az alacsonyan (50 cm magasan) kifeszíttt zsinóron sál, kendő vagy trikó lóg. Természetesen annyi, ahányan játsszák. A játékosok leveszik a kendőt, csomót kötnek rá és leteszik a földre. Aztán átkúsznak a zsinór alatt és futnak a 20. méterig (2. mérföld).
3. E határvonal mentén fekszenek a fűben a korábban odakészített tréningnadrágok. Bele kell bújni, és futás a 30. méterig (3. mérföld).
4. Itt kb. 2 méter magasan van kifeszítve a zsineg. Alatta mindegyik játékos számára lehetőleg egyforma nagyságú labda. A versenyzők felkapják és átdobják a labdát a zsinór fölött, és máris futnak, hogy elkapják labdájukat a zsinóron túl. Labdával a kézben futnak a 40. méteren kijelölt vonalig (4. mérföld).
5. A célvonalat átlépve, labdával a kézben visszafutnak a 2 méter magasra kifeszített zsinórig. Ott leteszik a labdát a fűbe. Ha elgurul, érte mennek. Időveszteség! (5. mérföld)
6. Futnak a 20 méter vonaláig, előtte kibújnak a nadrágból, kiterítik a földre, tovább futnak és a zsinór alatt átkúsznak (6. mérföld).
7. A csomóra kötött kendőt szétbontják, újból a zsinórra akasztják, és futás vissza a startvonalig (7. mérföld).

A verseny akkor ér véget, amikor a csapat legutolsó futója is megérkezett. Ez teszi igazán izgalmassá a játékot. A nézők a többiektől lemaradó, ügyetlenül bukfencező versenyzőnek drukkolnak, biztatják, hiszen tőle függ a csapat versenyideje. Az előzetes, mérföldenkénti gyakorlás azért tanácsos, hogy a gyerekek megtanulják gyorsan befűzni a tornacipőt, tudjanak csomót kötni a kendőre és szétbogozni, tanuljanak meg kúszni a zsinór alatt. A labdakezelést is érdemes gyakorolni. A felkészülés a versenyre legalább olyan érdekes, mint maga a verseny!

Összeállította Gaál Ödönné
Rajzolta Görög Júlia

„Mi a **Pécs—Meszesi Általános Iskola** *MŰVÉSZET KIS BARÁTAI szakkör tagjai... elhatároztuk, hogy baranyai mondákat dolgozunk fel és ezzel jelentkezünk az Egyszer volt, hogy is volt... közösségi játékba. Elolvassuk a mondát, majd képekre bontjuk. Elképzeljük a tájat, a szereplőket, közben megnézzük a vidéket, ahol a monda játszódik, majd lerajzoljuk...*"

A föld alatti birodalom

Valamikor régen a csertetői erdő közepén volt egy békés falucska. Egy időben a falu legszebb, legderekabb legényei egymás után tűntek el. Már csak egy szegény család szemrevaló, dolgos fia maradt meg. A szegény emberek azt gondolták, hogy most már az ő legényfiukra kerül a sor, ezért éjszakára jó erősen az ágyhoz kötözték. Meg is jelent egy szörnyeteg, de hiába kínlódott, a kötelet nem tudta eloldozni. Amikor mérgében kirohant az ajtón, visszakiáltott:

— Megállj, ezt még megkeserülöd! — Azzal nyomtalanul eltűnt, s egy időre megint békesség lett a faluban.

Hanem egyszer félelmetes vihar kerekedett, és a nagy dörgés, villámlás közben a szegény család fia is eltűnt. Senki sem látta többé.

Nem sokkal ezután Szabolcs vezér katonái jöttek a faluba. A nép elpanaszolta nekik baját-bánatát. Elmondták a legények dolgát is. A katonák megígérték, hogy visszahozzák valamennyit. El is indultak.

Estére egy nagy szakadékhoz értek. Amikor belementek, akkora csillogás támadt körülöttük, hogy majd belevakultak. Amikor végre hozzászokott a szemük a fényességhez, a földön óriási lábnyomokat pillantottak meg. Elindultak hát a nyomok után.

Egyszer csak egy barlanghoz értek. A barlang szájánál óriási szörnyeteg aludt, az elrablott legények körülötte álltak. Hej, megörültek a legények, amikor meglátták Szabolcs vezért és vitézeit, térdre borultak, s úgy kérték a vezért, mentse meg őket rabságukból.

Az idegen zajra fölébredt a szörnyeteg, és akkorát ordított, hogy majd belesüketültek. Azután azt mondja a szörnyeteg Szabolcs vezérnek:

— Ki vagy te szerencsétlen, aki az én birodalmamba jöttél?

Azzal fölkapott a földről egy hatalmas követ, és Szabolcsra hajította. Hanem az ügyesen félreugrott, s egyetlen vágással levágta az óriásnak mind a két lábát. A szörnyeteg végigzuhant a földön, de mielőtt meghalt volna, akkorát ütött Szabolcs sisakjára, hogy orrán-száján kibuggyant a vére.

Amikor megindultak volna vissza, akkor vették észre, hogy eltűnt a barlang bejárata. Megfordultak hát, és ellenkező irányba mentek tovább.

Ahogy mennek, egyszer csak egy másik teremből jajgatást hallanak. Hát, ahogy benyit Szabolcs vezér, látja ám, hogy ott egy másik óriás három legény kezét-lábát kötözi. Éppen most rabolta őket valamelyik faluból. Szabolcs odaugrott ehhez is, és levágta azt a kezét, amelyikben a kötelet tartotta. Nagyot ordított az óriás, hívta a gazdáját, de hiába.

— Hívhatod azt — mondta Szabolcs —, nem jön az többet segíteni. Éppen most küldtem a pokolba.

Az óriás könyörgőre fogta hát a dolgot.

— Egy föltétellel megkegyelmezek neked — mondta Szabolcs —, ha megmondod, hogyan lehet innen kijutni.

— Bizony, ezer esztendeig várhattad volna, hogy valaki kiszabadítson, ha engem megölsz! Látod azt a márványfejet ott a sarokban? Tedd rá a kőpadra, és vágj rá a kardoddal. Azonnal szabad lesz az út.

Szabolcs nem nagyon hitt az óriásnak, megkötözte hát, hogy meg ne szökhessen, ha nem mondott igazat. Aztán rátette a márványfejet a kőpadra és rávágott a kardjával. Abban a pillanatban akkora vihar kerekedett, hogy szempillantás alatt nyoma sem maradt a barlangnak. Szabolcs vezér vitézeit meg a kiszabadított legényeket csak a pajzsuk védte meg, hogy nagyobb bajuk nem esett. Hanem az óriás eltűnt! Kifelé jövet a legények elmondták Szabolcs vezérnek, hogy mi mindent láttak a föld alatt. Annyira belemelegedtek a beszélgetésbe, hogy észre sem vették, amikor a falu határához értek. Volt is öröm otthon. Nem is engedték el többé Szabolcs vezért a faluból. Feleségül vette a falu legszebb lányát, katonái pedig a többit. A Csertető lábánál ütötték fel sátrukat az erdőben, s ott éltek halálukig. Az erdei falucska lakói később levándoroltak a hegy aljára. Ezt a falut nevezik ma is Szabolcsnak.

Unatkozom, hová menjek?

A **szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum** hagyományos bemutatóival, foglalkozásaival várja látogatóit. Ilyenek a vajköpülés, kosárfonás, csuhé- és gyékényjáték készítés, gyöngygallérkészítés, nyakláncfűzés, lószőrékszer készítés, mézeskalács- és kuglófsütés, kovácsolás, papírkészítés, gyertyaöntés, szövés, nemezelés, agyagozás, fazekasság.
Ezenkívül:
Június 7-én a kömörői hagyományőrző gyermekegyüttes pünkösdölőt ad elő.
Július 15-én a Gorgó amatőr színjátszó együttes népi komédiája tekinthető meg.
Augusztus 2-án Terepesről érkezik hagyományőrző együttes. Tréfás búcsújárást elevenítenek fel. Táncház zárja a programot.
Augusztus 20-án a Kecskés együttes ad hangversenyt. Azon a napon aratókoszorú is készül, és őrlés lesz a malomban.
Jelentkezni lehet a következő címen: Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, Pf. 63. 2001. Közművelődési Osztály.

*

A **Magyar Mezőgazdasági Múzeum** június 3-án kb. 200 gyerek meghívásával „Egy nap a természetben" címmel tart foglalkozást a Pilisi Parkerdő Gazdaság mogyoróhegyi jurtatáborában a Környezetvédelmi Világnap alkalmából.
Szünidei matiné címmel színes mese- és természetfilmeket vetítenek a múzeumban péntekenként de. 11—14 óráig.
Nyári táborok és napközis csoportok részére feladatlapokat adnak és filmeket vetítenek. Cím: 1367 Budapest XIV., Vajdahunyad-vár.

*

A **Budapesti Történeti Múzeumban** november 8-ig tekinthető meg a Zsigmond-kiállítás. Hatszáz évvel ezelőtt, 1387-ben lett Zsigmond Magyarország királya. Ötven éves uralkodása alatt nagyon sok ütközetet vezetett. A törökökkel is csatázott, mert már akkor megindították hódító seregeiket ellenünk. Az évforduló alkalmából rendezett kiállításon a sok szép tárgy, az ismertető feliratok és a korabeli zene segítenek elképzelni Zsigmond bámulatosan szép udvarát. Cím: Budavári Palota, „E" épület.

*

A **kecskeméti Szórakaténusz Játékmúzeum** július közepéig, hétfő kivételével mindennap kézműves foglalkozásokkal, gyermekjátékokkal, táncházzal várja a látogatókat. A június 14—19. között megrendezésre kerülő Úttörőolimpia résztvevőinek is színes programokat kínál. Cím: 6000 Kecskemét, Gáspár András u. 11.

*

A **pécsi Szabó István Úttörőház** „Indián nyár" címmel rendez kisdobosoknak foglalkozásokat. Ellátogatnak az állatkertbe, a vidámparkba, terveznek virággyűjtési és felismerési játékot is. A foglalkozások vezetője Takácsné Hartmann Piroska. Cím: 7633 Pécs, Veress E. u. 6.

Schunk Melinda munkája

Levelezőknek

Az idén ősszel ünnepeljük a ***nagy októberi szocialista forradalom*** *győzelmének 70. évfordulóját. Ezzel kapcsolatosan érdekes feladatra vállalkozhattok: tudakozódjatok az 1977-es, 60. évforduló alkalmából meghirdetett országos játékról, a RIADÓ 77-ről.*

*

Felnőttektől, barátaitoktól érdeklődjetek a Szovjetunióban élő gyerekek életéről, az ottani köztársaságok lakóinak szokásairól, hagyományairól. Várjuk azok jelentkezését, akiknek szovjet levelezőtársuk van.

*

Lépjetek levelezőkapcsolatba a Szovjetunióban élő, magyar anyanyelvű diákokkal!
Levelezni szeretnék. Gyűjtöm a képeslapokat, a naptárakat: Bajusz Szilvia 295502, Kárpátukrajna, Beregszászi járás, Derenkovec, Lenin út 5. Szovjetunió
Tóth Edit 295503 Kárpátukrajna, Beregszászi járás, Kaszony, Gorkij út 11. Szovjetunió
Képeslapot, matricát és bélyeget gyűjtök: Ködöböcz Zsuzsanna, 295502 Kárpátukrajna, Beregszászi járás, Derenkovec, Lenin út 112. Szovjetunió

A sivatagok

Már vagy egy félórája ültünk a repülőgépen, várva az indulásra, de felszállni nem tudtunk. A szélvihar sodorta a mongol sivatag homokját, mintha sörétek pattogtak volna az utastér kerek ablakain. A kis repülőtéri épület körül csak egy-két embert lehetett látni, arcukat zsebkendővel takarták el a száguldó homokszemek elől.

Mikor aztán a szélvihar néhány perces szünetében gépünk magasba emelkedett, fantasztikus látvány bontakozott ki szemünk előtt. Mintha tenger lett volna, úgy hullámzott a Góbi-sivatag a mélyben. Homokhullámok vándoroltak és sárgás szürke, homályos volt a levegő, mert megtelt parányi, szélhordta kvarcszemekkel.

A Góbi-sivatag a hideg sivatagok közé tartozik, ugyanúgy a mérsékelt éghajlati övezetben van, mint hazánk. Csakhogy az esőt hozó szelek elől magas hegyek zárják el. Így aztán, mint más sivatagi vidékeken, alig van eső, a nyár hosszú, forró. Az ember ruhája szinte izzik a napsütésben, a sötétebb ruhadarabok szinte égetnek, és mégsem izzadunk, annyira száraz a levegő. Felhő nem enyhíti a kegyetlen napsugarakat, déltájban akár 50 fokig is felmelegedhet a levegő, a homok pedig olyan tüzes, hogy megsütné az ember talpát, ha cipő nélkül próbálna járni rajta.

Éjszaka viszont kutya hideg van. A jurtának nevezett ősi sátorban vastag pokróc nélkül csak vacogni lehetne.

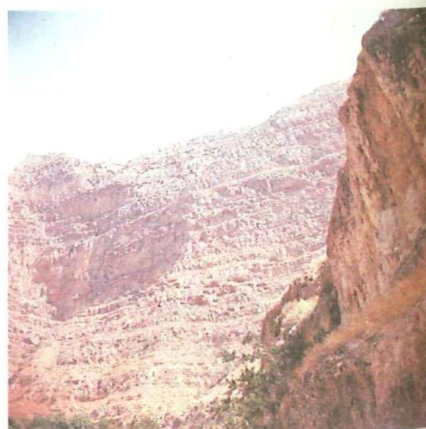
Folyók, patakok nincsenek a sivatagokban. Ha valahonnan messzebbről, csapadékosabb hegyvidékről egy-egy mégis érkezne, az lassan „elsorvad", majd elenyészik egy tavacskában vagy a sós mocsárban. A vízfolyások többnyire csak időszakosak, egy-egy ritkán bekövetkező felhőszakadás hatalmas, száraz vályukat hagy maga után.

Tévedés lenne azt hinni, hogy csak homoksivatagok léteznek. Vannak vad sziklasivatagok, ahol a nagy hőingás repesztette kőtömbök egymás hegyén-hátán sorakoznak, lehetetlenné téve mindenféle jármű áthatolását. A sivatagi tájon kopár hegyek sorakoznak, egy-egy hosszú gyökerű, szárazságtűrő növény csak itt-ott csempész valami pici zöld életfoltot a kővilágba.

A kegyetlen tájak állatvilága sem gazdag, de azért a sivatag még sincs élet nélkül. Egyes antilopok, muflonok, ugróegerek, kígyók, pókok, varanuszgyíkok elviselik a kegyetlen körülményeket, a háziállatok közül pedig elsősorban a „sivatag hajói", a tevék. Nincs furcsább érzés, mint hátukon „lovagolni". Imbolyognak, mint csónak a hullámokon.

A trópusi, meleg sivatagokban nagyobb állatok már nemigen élnek, legfeljebb az oázisok peremén őgyeleg néhány gazella vagy antilop. A vízforrások körüli oázisok az emberek, tevék, juhok, lovak szűkre szabott életterei.

Dr. Juhász Árpád

A szerző felvétele

Nagyító alatt a gyurgyalag

Ha szépségversenyt rendeznének a madarak között, a gyurgyalag biztosan joggal pályázhatna a dobogó egyik, ha nem a legmagasabb fokára. Nézzetek csak a képre és biztosan igazat fogtok adni nekem. Ez a csodálatosan tarka madár csak május elején érkezik meg a távoli, meleg Afrikából, ahol a telet töltötte. Legfeljebb négy hónapig van itthon, azaz éppen csak felneveli a fiókáit és máris indul visszafelé. És mit gondoltok, hol fészkel a gyurgyalag? Nem fán, még csak nem is bokor ágai között vagy a fűben, hanem meredek löszfalakban, ahol 1-2 méter hosszú, vízszintes alagutat vái magának. Ennek végében van a költőüreg, ahol a 6-7 fehér tojás a puszta földön fekszik. De mire felnőnek a fiókák, a táplálékul behordott sok szitakötő és darázs maradványaiból szabályos fészek képződik alattuk.

A gyurgyalagok éppen úgy a levegőben vadásznak, akár a fecskék. Soha nem láthatjátok őket a földön sétálni, kora hajnaltól alkonyatig a magasban vannak. Ha elfáradnak, száraz ágon, villanydróton pihennek meg, ilyenkor és a levegőben is sűrűn hallatják jellegzetes „prüprü" hangjukat. Szeretik a társaságot, rendszerint több pár költ egymás közelében, néha a hasonló módon fészkelő partifecskékhez is társulnak. Amikor a fiatalok, általában július második felében vagy augusztus elején, kirepülnek az üregekből, a tarka madarak szerte kalandoznak a kanyargós légi országutakon és olyan vidékeken is felbukkannak, ahol egyébként nem fészkelnek. Augusztus második felében már elvonulnak. A nagy magasságban, vadászgatva repülő madarakat többnyire a hangjuk árulja el. Néha olyan magasra emelkednek, hogy csak távcsővel lehet követni őket. Aztán így is eltűnnek, csak az ismerős „prü-prü" hallatszik még sokáig. Búcsúzóul. Viszontlátásra tavasszal!

Schmidt Egon

Fotó: Bécsy László

Nyári naplórészletek

Történt 1986. június 14-én reggel 4 órakor, hogy lementem pecázni apuval. Neki már van engedélye, nekem csak gyerekjegyem van. Ő kukoricával, én palántával horgásztam. Én fogtam egy 25 cm 7—8 mm-es pontyot, apu pedig egy 5 cm-es kis sügért. Kissé hihetetlennek tűnik, de igaz. (**Ifjabb Szlapák Péter,** Tatabánya II., Síkvölgy puszta, vízaknai házak, 2800)

A nyárban az a legnagyobb élményem, hogy lehet napozni... De az még jobb, hogy nincs iskola, mert akkor többet tudunk otthon számháborúzni. Az a legjobb játékom. És akkor legalább a testvéremmel, Lacival tudok egy kicsit veszekedni. (**Fedor Rita,** 4533 Sényő, Rákóczi út 73.)

Legnagyobb élményem volt, mikor elmentünk nyáron fürödni a strandra. Vittünk magunkkal búvárszemüveget és békatalpat. Be akartunk menni mélyen a vízbe, de nem engedtek, mert mély volt, és mi nem tudtunk úszni. Gyurka bácsi odajött és azt mondta nekünk, megtanít úszni bennünket. Először sokat ügyetlenkedtem, amikor siklani kellett a vízen, de délre már mindketten tudtunk úszni a barátommal. Így egész délután csak játszottunk, vízibicikliztünk meg úsztunk. Nagyon jól telt az egész nap. (**Kiss Tibor,** 9731 Kőszeg, Felső körút 4.)

Megkaptam 4 hetes kiskutyámat, Zizit. Kis szerény kutyus. Agárdra mentünk nyaralni. Vittük Zizit is. Bevittük a Velencei-tóba, és megfürdettük. Hazafelé az autóban ráült a gázpedálra. Mentünk vagy 70-nel. Majd amikor hazaértünk, elszökött. Szerencsére megtaláltuk. Adtunk neki vacsorát, majd mi is, ő is aludni mentünk. Ez volt a legkedvesebb napom. (**Debreczeni Mónika,** 5000 Szolnok, Csokonai u. 35.)

Sok nyári élményem volt. Például rákot fogtam, tehenet fejtem, kötőhártyagyulladásos voltam. (**Solti Péter,** Budapest XI., Baranyai utca 16—18.)

A fenti részleteket jutalmazott pályamunkákból közöltük. A pályázatot a Kisdobosok zsebkönyvében hirdette meg szerkesztőségünk, nyári napló készítésére. Most megismételjük javaslatunkat: készítsetek tréfás, nyári naplót és küldjétek el szerkesztőségünknek. Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 100. A borítékra írjátok rá: Nyári napló!

Fürkész Gyula

Jól olvastátok. Fürkész Balázsnak, a Kisdobosban életre kelt kíváncsi jóbarátnak „született" testvére Gyulán. Csaknem 300 harmadikos kisdobost tartott izgalomban az a kutatómunka, amelyet kisebb-nagyobb közösségek három hónapon keresztül végeztek a játékvár programjában. A gyerekek a város titkaiból igyekeztek minél többet kifürkészni.

Bűvészfesztivál

Augusztus 13—16. között rendezik meg Budapesten az I. Nemzetközi Bűvészfesztivált. A Pataky István Művelődési Központban a Houdini Bűvészegyesület szervezésében 14 országból érkeznek a szereplők. Délelőttönként gyerek-gálaműsorra is sor kerül. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a rendezők. A bűvészegyesület címe: H-1371 Budapest, Pf. 397.

Vár a Planetárium!

Júniusban a következő előadásokat nézhetitek meg a Planetáriumban: A Nap családja; A Galaktika vándorai; Irány a Mars!; Hazánk csillagos égboltja; Kalandozás az égbolton; Az időmérés története; Naptárunk története; Földönkívüliek a Földön. Az előadások időpontjáról, csoportos jegyrendelésről felvilágosítást ad a TIT Budapesti Planetárium Szervezési Osztálya, 1476 Budapest, Pf. 46. Tel.: 138-280

Űrbázis a Gazdagréten

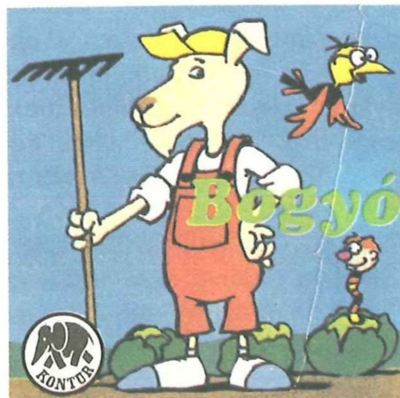
Június 15-én 10 órától 17 óráig űrjátékra várja a Közösségi Ház és a Kisdobos szerkesztősége az érdeklődő gyerekeket. A sokszínű programban lesz sport, alkalmassági vizsga, vetélkedő, űrkabin építés és számítógépes játék. Cím: Budapest XI., Törökugrató u. 9.

Megrendelés

Már most megrendelheted a jövő évi Kisdobost. Ha postahivatalban fizeted elő, saját nevedre, lakáscímedre viszik. Minden esztendőben 20 egyéni előfizetőt jutalmazunk. Te is lehetsz nyertes!

Kontúr állatfigurák

Népszerű állatokat ismerhettek meg a sorozat kiadványaiból. A kartonból kivágott színes figurát egy támaszték segítségével fel is állíthatjátok. Minden állatfigura egy-egy rajzos ismeretterjesztő könyvecskével egészül ki. Keressétek a könyvesboltokban.

Cserebere

Kedves gyerekek, elnézést kérünk azoktól, akiknek nem tudtuk közölni a címét. Lapunk terjedelme sajnos nem teszi lehetővé, hogy minden kérés teljesüljön. A következő tanévben megpróbáljuk pótolni.

Szalvétát, matricát, csokipapírt gyűjtök. Velem egykorú gyerekekkel levelezném: Gresz Anita 4. osztályos, 3909 Mád, Szabadság tér 48.

Levelezőtársat keresek, 9 éves vagyok: Jaksa Tünde, 6646 Tömörkény, Dózsa Gy. u. 87/2.

Naptárt, matricát, képeslapot, bélyeget, kabalajátékot, kulcstartókat gyűjtök: Fazekas László, 1055 Budapest, Nagy Ignác u. 16. 4. emelet 3/a.

Márciusi fejtörők megfejtése

Keresztrejtvény: Tavaszi napforduló. **Kiegészítő:** Vándorúton. **Sorbarendező:** Császárság, Köntös, — Tanácsköztársaság, Csata. **Pótold ki:** Komatál. **Lóugrás:** Nemzeti dal

A márciusi rejtvények helyes megfejtéséért 50 Ft-os könyvutalványt nyertek:

Futó Gábor, Staub Ferenc, *Budapest;* **Csőke Ferenc,** *Bácsalmás;* **Csáki Béla,** *Kunszállás;* **Borsi Zsolt,** *Pomáz;* **Blasche Ildikó,** *Esztergom;* **Belső Zsuzsanna,** *Zalaegerszeg;* **Donáczy Anita,** *Zalaegerszeg;* **Erdős Beatrix, Erdős Róbert,** *Vaszar;* **Fekete Zsolt,** *Hajdúnánás;* **Gavelda János,** *Szeged;* **Grósz Anita,** *Enying;* **Hajszer Andrea,** *Nyíregyháza;* **Herődek Klára,** *Szank;* **Jakab Zsuzsanna,** *Felcsút;* **Kalmár Emese,** *Dunaújváros;* **Kasza Viktor,** *Siófok;* **Kaszás Péter,** *Berkesz;* **Katics Mária,** *Maráza;* **Kiss Zsuzsanna,** *Békésszentandrás;* **Korsós Zsófia,** *Tatabánya;* **Kovács Gabriella,** *Kisszekeres;* **Krasznahorkai Kata,** *Szentendre;* **Lőrincz Szilvia,** *Kiskunfélegyháza;* **Majer Ágnes,** *Csákvár;* **Mankal Tamás,** *Pacsa;* **Maszlavér László,** *Nádasd;* **Márföldi Melinda,** *Kálmánháza;* **Minczér Zsolt,** *Siófok;* **Pekk Erika,** *Pócspetri;* **Pojók György,** *Csabacsűd;* **Peredi Réka,** *Győr;* **Pölös Attila,** *Zákányszék;* **Rimmer Eszter,** *Öreglak;* **Schiller Anikó,** *Budapest;* **Simon Judit,** *Kecskemét;* **Somogyi Ferenc,** *Várpalota;* **Szabó Attila,** *Soltvadkert;* **Szabó Viktória,** *Győr;* **Szekeres Attila és Mónika,** *Szolnok;* **Székely László,** *Siófok;* **Szommer Éva,** *Budakalász;* **Szücs Gábor,** *Szolnok;* **Takács Renáta,** *Taktakenéz;* **Tomka Zsuzsanna,** *Somoskőújfalu;* **Török Anita,** *Csólyospálos;* **Vida Judit,** *Hajdúböszörmény;* **Zámbó Zoltán és Zalán,** *Sárbogárd;* **Winczer Dániel,** *Érd.*

Van egy ötletem...

Egy szigetszentmártoni általános iskola bemutató rajfoglalkozásán a következő tennivalókban mérkőztek a kisdobosok: volt burgonyalökdösö verseny, csúzli-verseny, szófejtőverseny. A termet saját készítésű plakátokkal díszítették. Készítettek kiszebábut a tél temetésére, majd a Dunába dobták, hogy falujukat elkerülje a betegség. Komatálat is küldtek egymásnak ezzel a mondókával:

Komatálat hoztam,
Fel is koszorúztam.
Koma küldte komának,
hogy váltsa ki magának.
Ha nem váltja magának,
küldje vissza komának.

Jó ötletük nyárra a horgászverseny. Adott idő alatt ki fog több vagy nagyobb halat? Táborozáskor rendezzétek meg felnőtt felügyelettel vagy éppen velük versenyezve. Végül meg is vacsorázhattok a zsákmányból. (Kérjetek arra a napra horgászengedélyt!)

„Szeretnék a Balatonban egy úszóversenyt. Úgy képzeltem el, hogy sok rajtkő van egymás mellett. Arról ugrunk a vízbe. Addig úszunk, amíg a víz a nyakunkig ér. Ha lenne ilyen verseny, akkor szeretnék győzni!"
(Kajtár Diána)

Ma délután két riportere akadt osztályunk képzeletbeli rádiójának. Körbejártak mikrofonjukkal, és az iránt érdeklődtek, hogy ki mit szeretne a nyári szünidőben.

Az ablakon túl még csupa fehér minden, vastag a hótakaró. Mégis hirtelen egy picit a szünidőben éreztük magunkat, és jöttek az ötletek a nyárra.

— Bulgáriai útra indulnék az egész családdal, a tengerpartra.

— Meghívnám az egész osztályt Balatonmáriára, hozzánk: horgászni, nagyokat fürdeni.

— Építenénk hozzátok vagy egy kilométeres csúszdát!

— Jó lenne egy cross-pálya is! Jó hosszú!

— Legszívesebben csikós lennék az Alföldön. Kint is aludnék a szabad ég alatt.

— Nem is lenne rossz, ha szilajpásztor lehetnék. Őrizném a nyájat.

— Én inkább egyhetes kirándulásra indulnék a családdal.

— Érdekes lenne, ha nagy hirtelen mérnök lehetnék egy üzemben.

— Szerveznék kéthetes táborozást az osztálynak. Sátrakban aludnánk. Mindenki elhozhatná a családját is. Helyszín: a Bükk.

— A sátortáborozást én a Balaton mellett képzelem, az egész osztállyal.

— Jó lenne Budapestre utazni. Elmennénk együtt a Nemzeti Múzeumba, az Állatkertbe, a Vidám Parkba.

— Felültetném az egész osztályt egy repülőgépre, és világkörüli útra indulnánk.

— Menjünk egyhetes táborozásra a Bakonyba! Sátrainkat egy erdei tisztáson vernénk fel. Nagyokat kirándulnánk, portyáznánk. Számháborút is rendeznénk. Egyet éjszaka is, elemlámpákkal. Milyen szép lenne ott egy esti tábortűz!

Ez a legutolsó ötlet különösen megtetszett mindnyájunknak. De lejárt az idő, és a riporterek, Hodosi Eszter és Vajda István megköszönték a beszélgetést.
(Killián György Általános Iskola, 4/a osztály, Zalaegerszeg)

Dunakeszi vakáció

A városi Úttörőelnökség szülők bevonásával, több intézménnyel közösen az idei nyárra is sokszínű programot kínál a gyerekeknek. A sport és túralehetőségek között szerepel kerékpártúra, lovaglás, családi sétakocsikázás. A Vöröskereszt segítségével a gyerekek megtanulhatják a vízből mentés fortélyait. A többi között játékos vetélkedőn, számítógépes foglalkozáson, valamint esti sámlis filmvetítésen is részt vehetnek az érdeklődők.

Postafiók 100

Kedves Barátaim!

Újra elmúlt egy tanév. Tudom, sokan várjátok már a szünidőt. Gondolom, megindult a versengés az osztályban, ki írja fel az I-t, Ó-t... a táblára, hogy az utolsó tanítási napra kikerekedjen a VAKÁCIÓ! Kell is nagyon a szabadság! Hiányzik már a gondtalan pihenés, a futkározás, az izgalmas túrázás, a nyaralás. Én mégis hadd beszéljek egy kicsit az elmúlt hónapokról.

Nekem nagyon sok örömet jelentett ez az esztendő. Mit érne Dorka barátok, levelezőtársak nélkül? Semmit. De elmondhatom, hogy nincs így. Sok barátra leltem közöttetek.

Tavasszal, például — gondosan csomagolva — Dunakilitiből érkezett egy csokor gyökeres hóvirág. Aznap hozta a postás a márciusi lapot is a nyomdából, a hóvirágos címlappal. Nem gyönyörű ez? Fürkész Balázszsal gyakran örömujjongásban törünk ki, amikor egy-egy levelet elolvasunk, mert — nem túlzás — kincseket érő kutatómunkákra, tudósításokra bukkanunk közöttük.

Ebből is látszik, hogy szívesen olvassátok lapunkat, örömmel végzitek el az ajánlott feladatokat. Így válunk egymás barátaivá. Emlékeztek talán Anikó levelére. Ő arról panaszkodott, nem tudja, miképpen barátkozzon több lánnyal úgy, hogy ne legyen közöttük veszekedés. Zalaegerszegi barátaim a következőt javasolják Anikónak:

„Nagyon fontos, hogy legyen barátunk, akivel mindent megbeszélhetünk, még a titkainkat is elárulhatjuk neki. Ha bajba kerülünk, segít nekünk és jó vele együtt játszani, nevetni, szórakozni is. Anikónak azt ajánljuk, hívja meg barátait, hogy együtt legyenek egyszerre mindannyian, és beszélgessenek őszintén erről a problémáról. Ha okosan megtárgyalják gondjukat, biztosan senki sem fog megsértődni. Játsszanak együtt olyan játékot, amihez mindenkinek kedve van, mindenki ötletét vegyék sorban figyelembe. Társaságukban biztosan kialakulnak majd szorosabb barátságok. Ezért viszont Anikónak nem szabad majd megsértődnie. Egy idő után az is kiderül, hogy a sok barát közül ki a legjobb. Addig is gyakran legyenek együtt és beszélgessenek erről. Ha mégsem sikerülne így megoldani a problémát, forduljon anyukájához vagy tanítójához, biztosan megértik és segítik okosan elrendezni az ügyét. Kívánjuk, hogy nagyon jól sikerüljön!" (Killián György Általános Iskola, Zalaegerszeg, 4/a osztály)

Érdemes megfogadni a zalaegerszegiek tanácsait. Jön a nyár. Ilyenkor sok barátság szövődik. Címeket írunk noteszunkba, majd rövidesen elfeledkezünk róluk. A barátság felelősséggel is jár. Nem szabad csalódást okoznunk egymásnak. Az ígéret szép szó...

Mindig tudtam, hogy nagy dolog lehet a Kisdobos-tól levelet kapni. Igazán akkor vált bizonyossá, amikor szerkesztőségünk jó barátja, **Koszter Mariann** három kisgyerek anyukája, gyerekfoglalkozások lelkes vezetője az 1962-es Kisdobost szorongatva lépett be a szerkesztőség ajtaján.

— A felhívásodra jöttem — mondta. — Régi gyereklevelezőket kerestetek, hát itt vagyok. — Azzal fellapozta az újságot, és megmutatta gyerekkorában készített rajzát a 62-es lapban. — Tudod, mennyit jelentett ez nekem? — kérdezte. — Azóta féltett kincsként őrzöm a jutalomkönyvvel együtt, amit a rajzért kaptam. Most viszont szívesen ajánlom föl az újság évfordulójára, egy minikiállítás darabjául.

Jó lenne tudni, vajon nektek jelent-e majd ilyen sokat egy közölt rajz, levélrészlet, felnőttkorotokban.

Régi adósságomat törlesztem, amikor a tiszaföldvári Ady Endre Úttörőcsapat kisdobosainak leveléből idézek, hiszen még tavaly novemberben írták.

„Örömünket írjuk le és azt, hogy a Kisdobos nekünk nagyon kedves újság. Tessenek elhinni. Az osztályban mindenki megvásárolja. Ennek persze a tanító bácsi örül a legjobban. Gyakran vesszük elő a magyar órákon. Nemcsak olvassuk, hanem fel is dolgozzuk... Kétszáz éve született Fáy András. Olvastuk, hogy ő alapította meg az első Pesti Hazai Takarékpénztárat. Tanítómeséket írt. Tizenkét kis meséjét a régi nyelvjárás szerint mondtunk el. A vendégeknek nagyon tetszett. Az iskolai újságban is írtak erről." (Belterületi Általános Iskola, 2/a osztály, Tiszaföldvár, Nyíl u. 3. 5430)

Nagy öröm számunkra, hogy levelezőinket jutalomtáborozásban részesíthetjük. Így jutott el még télen a miskei Petőfi Sándor Úttörőcsapat Zánkára, a Balatoni Úttörővárosba. Szép levélben számoltak be élményeikről. Nyáron 100 levelezőtársunkat tudjuk csillebérci táborozással jutalmazni. Nagy találkozás lesz! Úgy várom már. Szeptemberben majd olvashatjátok beszámolóinkat! Addig is kívánok mindannyiótoknak boldog, gondtalan szünidőt! Kezdődjék a VAKÁCIÓ!

Szeretettel üdvözöl benneteket:

Dobos Dorka

A Kisdobos ajánlja kisdobosoknak

Tüskék a családban

Anyu már várta a pályaudvaron. Luca leszállt a vonatról, elbúcsúzott a szomszéd nénitől, aki elkísérte, és azonnal elkezdte mesélni a kiscicák és a nagymama minden reggel ismétlődő harcát. Anyu szórakozottan hallgatta, nem is vette észre Luca kezében a himbálózó kis dobozt.

A vidéki nagymamánál mindig jó nyaralni. A nagy kert, az istálló és a közeli patak titkai izgalmas felfedezéseket kínálnak. Luca mesélt a szitakötőkről és arról, hogy nem kellett minden nap cipőt tisztítania. Elmesélte Anyunak a kisborjú születését is. A nagyi és az ismerős állatorvos segített Rozinak, a tehénnek világra hozni foltos kisbociját.

Mikor hazaértek, Lucát ismerős játékai, a régi, megszokott lakás és a szomszéd néni kíváncsiskodó kérdései fogadták, csak Apu nem.

— Hol van Apu?

— Elment és egy ideig nem is jön haza — válaszolta Anyu csendes szomorúsággal.

A dolog érthetetlen volt és idegesítő. Különösen az, hogy Anyu szokatlanul fáradtnak és letörtnek látszott. Luca ekkor váratlanul elővette a kis dobozkát és kibontotta.

— Nézd, mit hoztam!

Anyu táguló szemmel nézte, amint a kartondobozból komótosan előcammogott egy jól megtermett sün. Apró, sötét orrocskájával végigszimatolta a szőnyeget, majd gyorsan beügetett a fotel alá. Anyu azt tette, amit Luca előre elképzelt, hangosan sikított.

— Fülöpkének hívják — mondta Luca —, hogy tetszik? Nagyi szerint majd megeszi az összes svábbogarat, amiktől úgy félsz a fürdőszobában.

Anyu már zsebkendőjébe szipogott, magához ölelte Lucát.

— Apád elutazott, és mi ketten maradunk egy jó ideig.

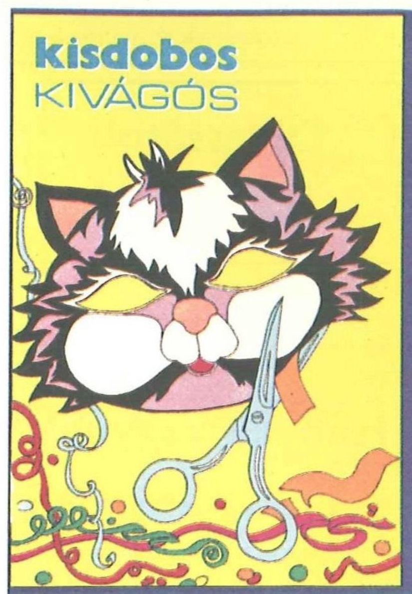
— Nem ketten, hanem hárman Fülöpkével — igazította ki Luca —, meglátod, milyen jó lesz! Megeszi a földigilisztát is, nem válogatós!

— Apu itthagyott minket — mondta Anya és elfordult.

— Majd veszel neki sört, és akkor megint visszajön! — vigasztalta Luca. Leguggolt, kivette csomagjából a bekészített uzsonnáját és a félve visszahúzódó sünnek aprólékosan darabolni kezdte a szalámit.

Az emlékezetes kert a kiscicákkal, a nagymama csendes kacarászása és a tücsökciripelés emléke egyre távolodott. Anyu csendesen kicsomagolta Luca útitáskáját és vacsorát készített. A tévét be sem kapcsolták. A nagy, nehéz csendben csak Fülöpke kaparászása hallatott egy kis muzsikát.

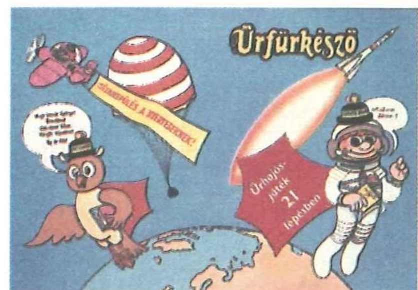
Havas Péter

Papírjátékok címmel csupa-csupa kivágós került egy színes kiadványba. A KISDOBOS KIVÁGÓS-t az újságárusoknál keresd! (Ára 38 Ft)

A Bukfenc könyvek első kötete, a Hiszi a piszi már kapható a könyvesboltokban. (Ára 35 Ft)
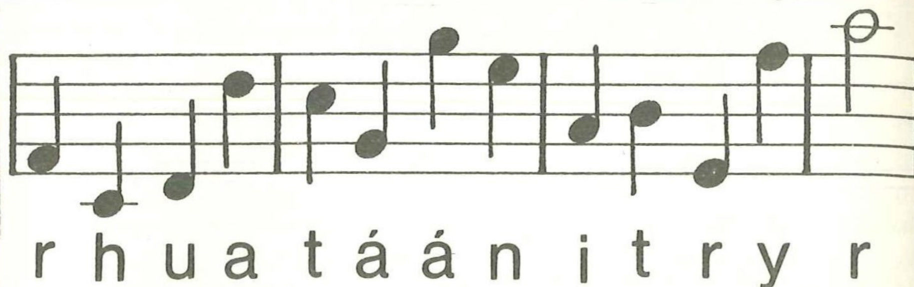

Megjelent az ŰRFÜRKÉSZŐ! Kapható az újságárusoknál. (Ára 35 Ft)

JÚNIUSI FEJTÖRŐ

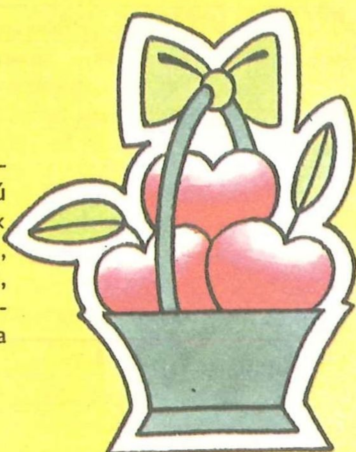
A rejtvényeket ebben a hónapban nem kell beküldeni szerkesztőségünkbe. Szórakozásnak szántuk a nyári vakációra.

Olvassátok a kotta szerint!

Hányan vagyunk?

BÉLACILIVIDORKATIBIRITAMÁS

Gyümölcskosár

A kosárban az asztalon teljesen egyforma súlyú almák, egyforma súlyú körték és egyforma súlyú ringlók vannak. Ha egy alma olyan nehéz, mint egy körte és egy ringló együtt, két körte súlya pedig három ringlóéval egyenlő, akkor két alma súlya hány ringló súlyával egyezik meg?

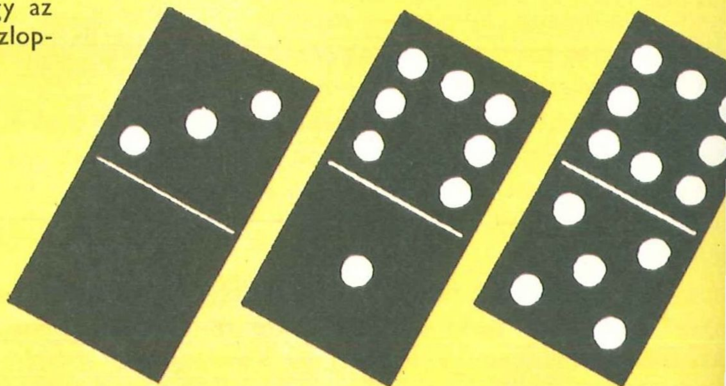
Bújócska

Az alábbi mondatokban fiú- és lányneveket bújtattunk el. Keressétek meg őket!

A hegy alatti lapályon sok a szalma Riska alatt. Nappal kóborol, gazt, füvet, eleséget keres. A kerék agya megcsillan, szinte réznek látszik, olyan olajos. Az ajtó nincs bezárva. Libeg a csecsemő kezében ősz, erényes nagynénje női zsebkendője.

Dominó

A dominókat úgy tegyétek egymás fölé, hogy az egymás alá kerülő számok összege mindkét oszlopban egyenlő legyen.

Képrejtvény

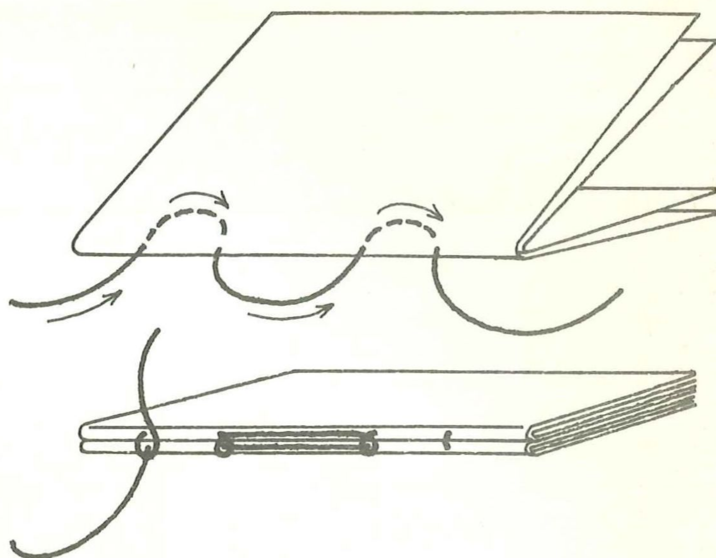

Keresgélő

Szedjétek szét a **KALAPÁCS** szót betűire. Keressétek meg az összes olyan szót, amelyet ezekből a betűkből össze lehet rakni. A szavak akárhány betűsek lehetnek, de a KALAPÁCS betűi csak egyszer szerepelhetnek. Pl.: PACÁK, SALAK stb. Mi 50 ilyen szót találtunk.

Kisdobos Kiskönyvtár 1986/87. évi sorozat bekötése

A kicsiny könyvekből minden hónapban közöltünk egyet. Ha megőrizted, a minikönyvekből 10 darabos gyűjteményed van, jövőre újabb tíz, végül remélhetőleg egész mini könyvtárnyi. Akkor pedig egy-egy évfolyam darabjait érdemes bekötni. Bár szeptemberben, az első könyvecske elkészítését, kivágását, összeöltését közöltük, most megismételjük. Kiegészítve azzal, hogy a már 10 darabból álló sorozatból hogyan legyen egy bekötött példány.

A Kisdobos középső oldalán találod mindenkor a minikönyv lapját. Ezt először vízszintesen, pontosan a közepén (a szaggatott vonal mentén) vágd ketté. Azután a kapott darabokat függőlegesen hajtsd össze (el ne vágd!). A dupla könyvlapokat úgy tedd egymásba, hogy a felső darab, a könyv címoldala kívülre kerüljön. Az alsó darabot a könyvborító belsejébe kell tenned. Ezután érdemes ellenőrizni az oldalak számozását. Ha jól vágtál, hajtogattál, az oldalszámok sorrendje helyes. Ezután össze kell fűznöd a lapokat. Néhány ügyes öltés varrótűvel, és a könyvecske kész! A befűzött tűt a nyilak irányába be- és kiszúrod a lap hajtási élébe (közepébe). Amikor az első könyvecskével készen vagy, a következőt helyezd rá, és úgy szúrd be a tűt, hogy a szúrások egymás fölé kerüljenek. Az egymásra helyezett könyvecskéket úgy kösd össze, hogy minden szúrás helyén az előző lap szálához hurkold vissza a cérnát. Amikor minden könyvecskét összeöltöttél, varrd el a cérnát. A kész kis könyvnek a varrott részét ütögesd az asztalhoz, hogy az élek egy síkba kerüljenek. Ez a könyv gerince. Most kend be jól ragasztóval és szárítsd meg.

Hátra van még a könyv fedőlapjának elkészítése. Rajzlapból vagy kartonból mérj ki akkora darabot, hogy az összefűzött könyv méretének megfeleljen. A gerinc két élét hajtogasd meg a fedőlapon. A könyv gerincének csíkjára ragaszd rá a fedőlapot. Erre írd rá: **KISDOBOS KISKÖNYVTÁR 1986/87.**

A KÉK KERÍTÉS

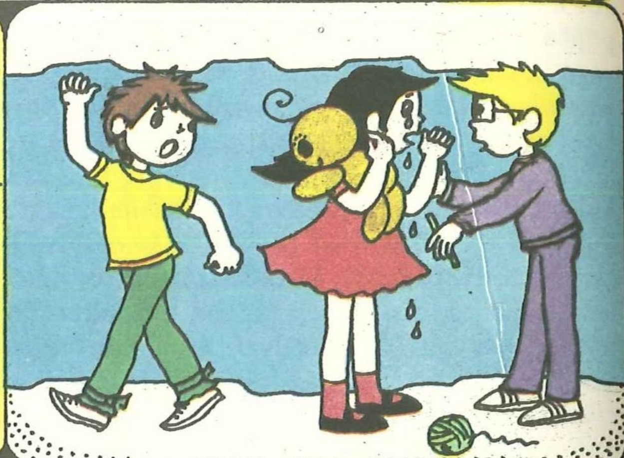
Van valahol egy kerítés, amelyik szereti, ha rajzolnak rá a gyerekek…

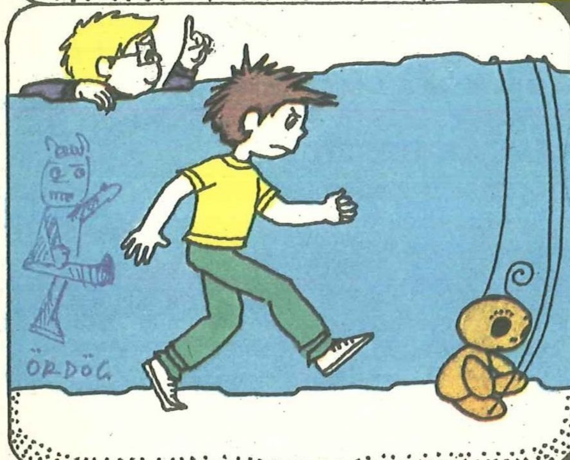

Körmi unatkozott. Focizni kezdett Réka rongybabájával. Réka nekiesett Körminek. Körmi elszaladt, de azt kiabálta: -Úgyis visszajövök!

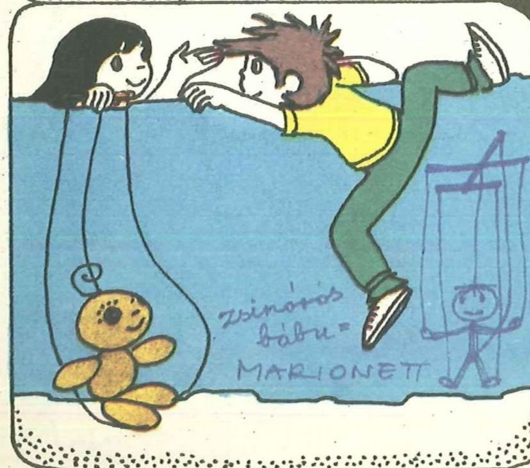
Bence elmagyarázta Rékának: -Nem verekedéssel, hanem ésszel kell túljárni vadságán. Van is egy ötletem. Gyere, bújjunk el!

Körmi visszalopakodott. -Te rongybaba, most véged! -és rúgott egy nagyot. De a rongybaba hirtelen felszökkent, és Körmi fejére ugrott.

Körmi megijedt, aztán kíváncsi lett, mitől mozog a rongybaba. Úgy megtetszett neki a bábozás, hogy együtt táncolt az ügyes rongybabával…

Marék Veronika